

Organizacija dopreme skladišnih prekrcajnih sredstava

Vidaković, Luka

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Transport and Traffic Sciences / Sveučilište u Zagrebu, Fakultet prometnih znanosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:119:756373>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-08**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Transport and Traffic Sciences - Institutional Repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET PROMETNIH ZNANOSTI

Luka Vidaković

**ORGANIZACIJA DOPREME SKLADIŠNIH PREKRCAJNIH
SREDSTAVA**

ZAVRŠNI RAD

Zagreb, 2018.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET PROMETNIH ZNANOSTI
ODBOR ZA ZAVRŠNI RAD

Zagreb, 28. ožujka 2017.

Zavod: **Zavod za transportnu logistiku**
Predmet: **Planiranje logističkih procesa**

ZAVRŠNI ZADATAK br. 4128

Pristupnik: **Luka Vidaković (0135222087)**
Studij: **Inteligentni transportni sustavi i logistika**
Smjer: **Logistika**

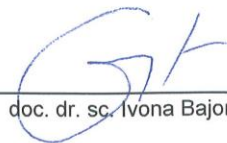
Zadatak: **Organizacija dopreme skladišnih prekrcajnih sredstava**

Opis zadatka:

U završnom radu obraditi će se osnovne teorijske odrednice vezane za logističke sustave, te detaljne postavke vezane za špeditersko poslovanje. Obraditi će sve funkcije špeditera te detaljno teorijski obraditi ulogašpeditera u organizaciji dopreme robe. Također, na primjeru iz prakse, a vezano za uvoz skladišne opreme, odnosno prekrcajnih sredstava, prikazati će se kompleksnost organizacije dopreme robe.

Zadatak uručen pristupniku: 28. travnja 2017.

Mentor:

doc. dr. sc. Ivona Bajor

Predsjednik povjerenstva za
završni ispit:

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet prometnih znanosti

ZAVRŠNI RAD

**ORGANIZACIJA DOPREME SKLADIŠNIH
PREKRCAJNIH SREDSTAVA**

**WAREHOUSE MANIPULATION EQUIPMENT TRANSPORT
ORGANIZATION**

Mentor: dr. sc. Ivona Bajor

Student: Luka Vidaković, 0135222087

Zagreb, ožujak 2018.

SAŽETAK

Špedicija je gospodarska djelatnost koja se bavi organizacijom otpreme i dopreme robe te provoza robe kroz neku zemlju i ostalim poslovima koji su s tim u vezi. U ovom završnom radu su prikazane i izanalizirane osnovne značajke špediterskog poslovanja, uloga špeditera u poslovima dopreme robe, kao i postupak definiranja potrebnih skladišnih manipulacijskih sredstava. Također je prikazan proces organizacije dopreme skladišnih manipulacijskih sredstava za logistički laboratorij na temelju postojećih skladišnih laboratorija te aktivnosti organizacija koje su sudjelovale u istom. Svrha ovog rada je prikazati ključne aktivnosti u organizaciji dopreme robe te izvršiti analizu na konkretnom primjeru. Cilj rada je prikazati ključne segmente u organizaciji dopreme, podjelu odgovornosti, prikazati metodologiju upravljanja procesom te prikazati potrebnu dokumentaciju. Prikupljenim podacima, prikazan je tijek procesa dopreme unutar EU.

KLJUČNE RIJEČI: logistički procesi; špedicija; skladišna manipulacijska sredstva; logistički operater

SUMMARY

Freight forwarding is economic activity that includes organization of shipping and delivering goods, transport of goods through certain country and other businesses in a relation to this. In this final work are shown and analyzed basic features of freight forwarding, role of forwarder in business of delivering goods and procedure of defining necessary storage manipulation tools. Further more, process of organization delivering goods is shown for logistics laboratory in regards to existing ones, and activities of organizations that participated in it. Purpose of this final work is to display key segments in organization of delivering goods, share of responsibility, display methods of process management and to show necessary paperwork. The collected data shows the flow of the processes of transmission within the EU.

KEY WORDS: logistics processes, freight forwarding, storage manipulation tools, logistics operator

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. OSNOVE ŠPEDITERSKOG POSLOVANJA	3
2.1. Špedicija	3
2.2. FIATA – Međunarodni savez špediterskih udruga	4
2.3. Incoterms	9
2.4. Glavni poslovi špedicije	12
2.5. Specijalni poslovi špeditera	16
2.5.1. Kontrola kakvoće i količine robe	16
2.5.2. Uzimanje uzorka	16
2.5.3. Praćenje transporta	17
2.5.4. Doleđivanje robe	17
2.5.5. Izdavanje garantnih pisama.....	17
2.5.6. Zastupanje u slučaju havarije	18
2.5.7. Naplata robe	18
2.5.8. Leasing poslovi	19
3. ULOGA ŠPEDITERA U POSLOVIMA DOPREME ROBE	20
3.1. Dispozicija	21
3.2. Pozicioniranje.....	21
3.3. Disponiranje	22
3.4. Osiguranje.....	22
3.5. Doprema robe	23
3.6. Aviziranje i prijem robe	23
3.7. Carinjenje.....	23
3.8. Otprema komitentu.....	24
3.9. Fakturiranje	24
4. DEFINIRANJE POTREBNIH SKLADIŠNIH MANIPULACIJSKIH SREDSTAVA.....	25
4.1. Ručni baterijski viličar s kranom	26
4.2. Regalni viličar	28
4.3. Čeoni električni viličar.....	30
4.4. Čeoni plinski viličar.....	32
5. ORGANIZACIJA DOPREME OPREME ZA LABORATORIJ	35
6. ZAKLJUČAK	48
POPIS LITERATURE.....	50

POPIS SLIKA	51
POPIS KRATICA	52

1. UVOD

Sam pojam špediter dolazi od latinske riječi "*expedire*" što znači otpremiti, otpraviti, otposlati. Kao definicija, pojam špediter se odnosi na fizičku ili pravnu osobu koja u poslovanju s trećima nastupa kao posrednik, komisionar u svoje ima ili na tuđi račun. U svom radu definirati ću glavne teze špediterskog poslovanja.

Logistički procesi u današnje doba imaju veliku važnost kod svakog rukovanja robom, kako bi što efikasnije i uz što manje troškove dopremili robu s mjesta polazišta do mjesta odredišta. Jedan takav problem riješen je i u ovom radu gdje se prikazuje kompleksnost ove znanstvene discipline. Špedicija i ostale formalnosti vezane uz samu dopremu robe prikazani su u radu sa svom dokumentacijom, bez koje transport robe ne bi bio uspješno izveden. Organizacija dopreme izrađena je u suradnji s tvrtkama koje se bave tim poslovima, a cijene su definirane prema stvarnim podacima. Cilj ovog rada je prikazati cjelokupni proces organizacije dopreme skladišnih prekrcajnih sredstava. Prikazane su sve faze procesa, te su iste popraćene svom potrebnom dokumentacijom. Naslov završnog rada je: „ORGANIZACIJA DOPREME SKLADIŠNIH PREKRCAJNIH SREDSTAVA“. Rad je podijeljen u šest cjelina:

1. UVOD
2. OSNOVE ŠPEDITERSKOG POSLOVANJA
3. ULOGA ŠPEDITERA U POSLOVIMA DOPREME ROBE
4. DEFINIRANJE POTREBNIH SKLADIŠNIH MANIPULACIJSKIH SREDSTAVA
5. ORGANIZACIJA DOPREME OPREME ZA LABORATORIJ
6. ZAKLJUČAK

U drugom poglavlju opisane su i definirane značajke osnova špediterskog poslovanja. Od definiranja samog pojma špedicije, te svih termina vezanima uz špeditersko poslovanje, a koji obuhvaćaju FIATA, Incoterms, glavne poslove špedicije, specijalne poslove špedicije.

U trećem poglavlju definirana je i opisana uloga špeditera u poslovima robe. Definirane su i opisane sve faze procesa dopreme robe, koje uključuju pozicioniranje,

disponiranje, osiguranje, aviziranje i prijam robe, carinjenje, istovar/ukrcaj robe, otprema komitentu te fakturiranje.

Četvrto poglavlje obuhvaća definiranje potrebnih skladišnih manipulacijskih sredstava, za koje je potrebno organizirati cjelokupni proces dopreme.

U petom poglavlju prikazane su sve aktivnosti procesa organizacije dopreme opreme za laboratorij.

Teorijska podloga ovom završnom radu pronađena je u referentnim knjigama, te preglednim člancima eminentnih autora u području logistike i špedicije. Također, podloga je pronađena i u raznim internetskim stranicama, prezentacijama, kao i nastavnim materijalima, te internim podacima od strane ključnih tvrtki koje su sudjelovale u organizaciji dopreme skladišnih prekrcajnih sredstava.

2. OSNOVE ŠPEDITERSKOG POSLOVANJA

Osnove špediterskog poslovanja mogu se prikazati kao nezaobilazne djelatnosti koje obavlja špediter u organizaciji prijevoza robe ili dobara. Kompletan posao logističkog operatera ili špeditera mogu se podijeliti na dvije cjeline. Prva cjelina odnosi se na prodaju špediterske usluge i zovu se tarifno – konjuktivni poslovi, dok je glavni zadatak druge cjeline proizvodnja i ostvarivanje špediterske usluge te se ti poslovi nazivaju operativni.

Transportne logističke mreže u Europi predstavljaju glavnu žilu u europskom gospodarstvu. Samo kroz pružanje brze i pouzdane logističke usluge i međunarodne suradnje između poduzeća u Europi očituje se njihova konkurentnost. Međutim, zbog nedavnih zbivanja, kao što su visoke cijene goriva, manje veličine pošiljaka, nastali su novi izazovi.¹

2.1. Špedicija

Razvoj međunarodne trgovine, kroz porast potražnje za odgovarajućim prijevoznim kapacitetima utjecao je i na razvoj prijevozničke djelatnosti koja svojom ponudom treba zadovoljiti potražnju. Tijekom vremena nametnula se potreba za posebnom, specijaliziranom djelatnosti koja će tako naraslu ponudu i potražnju efikasno povezati, tj. koja će omogućiti da korisnici prijevoza pravodobno osiguraju odgovarajuće prijevozne kapacitete za prijevoz svojih roba, odnosno da prijevoznici osiguraju odgovarajući supstrat za popunjavanje svojih prijevoznih kapaciteta. Djelatnost čiji je ovo osnovni smisao i svrha naziva se špedicija.²

Naziv špedicija i pojam špediter dolazi od latinske riječi „*expedire*“ što se prevodi kao otpremiti. Špedicija je gospodarska djelatnost koja se bavi organizacijom otpreme i dopreme robe, te provozom, tranzitom robe kroz neku zemlju i ostalim poslovima koji su s tim u vezi. Taj pojam prvi se puta javlja prije mnogo godina, već u 13. stoljeću, dok se špedicija kao suvremeni pojam javlja krajem 18. stoljeća. Gradnjom željezničkog prometnog sustava, te James Watt-ovim izumom parnog stroja novog tipa, koji je imao kondenzator i uređaj za isisavanja zraka i

¹Blacker T., Kersten W., Ringle C. M.: Innovative Methods in Logistics and Supply Chain Management, Berlin 2014., str. 4.

²Ivaković Č., Stanković R., Šafran M: Špedicija i logistički procesi, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb 2010. str. 11.

kondenziranje pare, javlja se industrijska revolucija koja uvjetuje novu podjelu rada. Do tada trgovac se osim trgovinom morao baviti prijevozom robe te je morao voditi brigu o njezinom skladištenju i financijama u samom poslu, dok se nakon industrijske revolucije to promijenilo te se sam proces podijelio na četiri dijela. Proizvođač se fokusirao na proizvodnju, trgovac na trgovinu, prijevoznik na prijevoz, a sam posao organizacije otpreme i dopreme robe spao je u ruke špeditera. Postoji više vrsta organizacija poslovanja špediterskih tvrtki. Tako se prema osnovnom obilježju poslovanja špedicije dijele na čiste i mješovite, gdje čiste špediterske tvrtke obavljaju samo špediterske poslove, a mješovite špediterske tvrtke se osim špediterskom djelatnošću bave i trgovinom, prijevozom i sličnim poslovima.

Prema teritorijalnom obilježju poslovanja, međunarodne špedicije dijele se na:³

- Kopnene špediterske tvrtke
- Lučke špediterske tvrtke
- Granične špediterske tvrtke.

Kopnene špediterske tvrtke organiziraju prijevoz robe i obavljaju ostale poslove koji se odnose na prijevoz robe u kopnenom prometu.

Lučke špediterske tvrtke nalaze se na refrakcijskim točkama dvaju ili više prometnih grana (morskim lukama, pristaništima, zračnim lukama), te iz toga proizlazi posebnost njihovog poslovanja koje je vezano uz prijelaz robe s prijevoza u jednoj prometnoj grani na prijevoz u drugu prometnu granu.⁴

Granične špediterske tvrtke locirane su na graničnim prijelazima otvorenim za međunarodni promet robe i glavni dio njihovog poslovanja vezan je za obavljanje carinski i drugih formalnosti pri ulasku robe u nacionalno carinsko područje.⁵

2.2. FIATA – Međunarodni savez špediterskih udruga

Fiata je savez kojeg su osnovali međunarodni špediteri u Beču, u prvoj polovici 20. stoljeća, 31. svibnja 1926. godine. Glavna uloga ove organizacije je da se što više unaprjeđuje špediterska djelatnost u svijetu, da se donose razne

³Ivaković Č., Stanković R., Šafran M: Špedicija i logistički procesi, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb 2010.,str. 15.

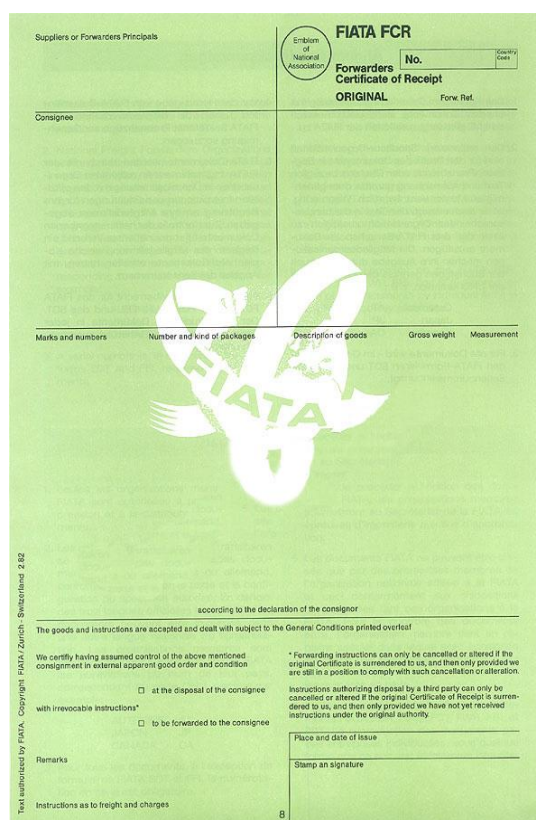
⁴Ibid.

⁵Ibid.

međunarodne konvencije te dokumenti koji utječu na transport robe te pružanje ostalih špediterskih usluga.⁶

Najvažniji dokumenti Međunarodnog saveza špediterskih udruženja su:

1.) FCR (engl. „Forwarders Certificate of Receipt“) – špediterska potvrda – neopoziva špediterska potvrda kojom špediter potvrđuje da je određenog dana, u određenom mjestu, primio robu u naizgled ispravnom stanju radi daljnje otpreme (slika 1). Ta isprava koristi se kada se dogode problemi sa originalnim prijevoznim ispravama, kada one kasne ili se zagube.

The image shows a standard FIATA FCR (Forwarders Certificate of Receipt) form. It is a white document with a large, faint FIATA logo in the center. The form is divided into several sections for data entry:

- Suppliers or Forwarders Principals:** A field for the name of the party issuing the certificate.
- Embism of National Association:** A circular logo for the national forwarding association.
- FIATA FCR:** The title of the document.
- Forwarders Certificate of Receipt ORIGINAL:** The main title and type of the document.
- No.:** A field for the certificate number.
- Country Code:** A field for the country code.
- Forw. Ref.:** A field for the forwarding reference number.
- Consignee:** A large field for the name and address of the recipient.
- Marks and numbers:** A field for identifying marks on the goods.
- Number and kind of packages:** A field for the quantity and type of packages.
- Description of goods:** A field for a detailed description of the cargo.
- Gross weight:** A field for the total weight of the goods.
- Measurement:** A field for the dimensions of the cargo.
- Remarks:** A field for additional notes or conditions.
- Instructions as to freight and charges:** A field for specifying payment terms.
- Place and date of issue:** A field for where and when the certificate was issued.
- Stamp and signature:** A field for the official stamp and signature of the forwarder.

At the bottom of the form, there is a section for the forwarder's declaration and acceptance, including checkboxes for disposal instructions and a signature line.

Slika 1. FCR – Špediterska potvrda

Izvor: <http://www.prometnazona.com/fiata/> (Ipanj, 2016.)

⁶<http://www.prometna-zona.com/fiata/> (pristupljeno stranici, 10.8.2015.)

Suppliers of Forwarders' Principals

FIATA FCT
Forwarders Certificate of Transport
ORIGINAL

No. _____
Form Ref. _____

Consigned to order of _____

Notify address _____

Commodity Item No. _____

Destination _____

Marks and numbers	Number and kind of packages	Description of goods	Gross weight	Measurement
<p>According to the declaration of the consignor</p> <p>The goods and instructions are accepted and dealt with subject to the General Conditions of the contract.</p> <p>Assistance of the document or the transaction of rights arising therefrom acknowledge the validity of the following conditions, requirements and exceptions and of the existing conditions agreed between sender and holder of this document, each condition to be noted.</p> <p>The undersigned are authorized to enter into contracts with carriers and others involved in the execution of the transport subject to the latter's usual terms and conditions.</p> <p>The undersigned do not act as Carriers but as Forwarders, in consequence they are not responsible for the correct selection of third parties, instructed by them, subject to the conditions of Clause 3 hereunder.</p> <p>The undersigned are responsible for delivery of the goods to the holder of this document through the intermediary of a delivery agent of their choice. They are not responsible for acts or omissions of Carriers involved in the execution of the transport or of other third parties. The undersigned Forwarders will, in so far as their rights and claims against Carriers and other parties.</p> <p>Liability of the goods is only affected upon express declaration in writing.</p> <p>Insurance and/or other measures in connection with the undersigned to arrange for delivery from the consigned bulk and/or method of transport.</p> <p>Insurance and/or other measures in connection with the undersigned to arrange for delivery from the consigned bulk and/or method of transport.</p> <p>Insurance through the intermediary of the undersigned Forwarders</p> <p>☐ Not covered</p> <p>☐ Covered according to the attached Insurance Policy/Certificate</p> <p>It declares that it is governed by the law and under the exclusive jurisdiction of the courts at the place of issue.</p> <p>For delivery of the goods please apply to: _____</p> <p>Freight and charges payable to: _____</p> <p>Place and date of issue: _____</p> <p>Stamp and signature: _____</p> <p>12</p>				

Slika 2. Špediterska transportna potvrda

Izvor: <http://www.prometnazona.com/fiata> (0lipanj, 2016.)

2.) FCT (engl. „Forwarders Certificate of Transport“) – špediterska transportna potvrda – isprava kojom špediter može potvrditi da je određenog dana u određenom prijevoznom sredstvu u naizgled dobrom vanjskom stanju primio robu radi daljnje otpreme (slika 2).⁷ Ta potvrda može zamijeniti svaku originalnu potvrdu u bilo kojoj prometnoj grani, dok u pomorskom prometu može zamijeniti brodsku teretnicu.⁸

3.) FBL (engl. „Intermodal Transport Bill of Lading“) – teretnica za intermodalni prijevoz – služi u intermodalnom prijevozu s ciljem izbjegavanja uspostavljanja više prijevoznih isprava, bez obzira na broj korištenih prijevoznih sredstava različitih prometnih grana (slika 3).⁹ Kada se upotrebljava teretnica za intermodalni prijevoz, prijevoznina se može naplatiti na dva načina. Prvi način je da izdavatelj isprave

⁷<http://www.prometna-zona.com/fiata/> (pristupljeno stranici 10.08.2015.)

⁸Stanković R., Šafran M.: Tehnika špedicije, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb 2002., str.9.

⁹<http://www.prometna-zona.com/fiata/> (pristupljeno stranici 10.08.2015.)

obračuna ukupnu prijevozninu te je naplati, dok je drugi da svaki prijevoznik u tom intermodalnom transportu obračuna svoj dio prijevoznine.¹⁰

Consignor

Emblem of National Association

FBL

NEGOTIABLE FIATA MULTIMODAL TRANSPORT BILL OF LADING
Issued subject to UNCTAD/ICC Rules for Multimodal Transport Documents (ICC Publication 691)

Consigned to order of

Notify address

Place of receipt

Ocean vessel

Port of loading

Port of discharge

Place of delivery

Marks and numbers

Number and kind of packages

Description of goods

Gross weight

Measurement

according to the declaration of the consignor

Declaration of interest of the consignor in timely delivery (Clause 6.2)

Declared value for ad valorem rate according to the declaration of the consignor (Clauses 7 and 8)

The goods and instructions are accepted and dealt with subject to the Standard Conditions printed overleaf.

Taken in charge in apparent good order and condition, unless otherwise noted herein, at the place of receipt for transport and delivery as mentioned above.

One of these Multimodal Transport Bills of Lading must be surrendered duly endorsed in exchange for the goods. In Witness whereof the original Multimodal Transport Bills of Lading all of this tenor and date have been signed in the number stated below, one of which being accomplished the other(s) to be void.

Freight amount	Freight payable at	Place and date of issue
Cargo insurance through the undersigned ☐ not covered ☐ covered according to attached Policy	Number of Original FBL's	Stamp and signature
For delivery of goods please apply to:		

20

Text authorized by FIATA. Copyright reserved. © FIAT/ICG/Carfax-Suisse/Strand 432

Slika 3. Teretnica za intermodalni prijevoz

Izvor:<http://www.prometnazona.com/fiata> (lipanj, 2016.)

¹⁰Stanković R., Šafran M.: Tehnika špedicije, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb 2002., str.9.

Slika 4. Teretni list za multimodalni prijevoz

Izvor:<http://www.prometna-zona.com/fiata> (lipanj 2016.)

4.) FWB (engl. „Non-negotiable Fiata Multimodal Transport Waybill“) – teretni list za multimodalni prijevoz (slika 4). Definira se kao neutrživi teretni list za multimodalni transport koji je po sadržaju i namjeni veoma sličan FBL teretnici.

5.) FWR (engl. „FIATA Warehouse Receipt“) - špediterska skladišna potvrda. Ta isprava je prenosiva, osim u slučaju kad je na njoj označeno da nije, a njome se potvrđuje da je određenog dana, na određenom mjestu, u određenom skladištu roba uskladištena u naizgled ispravnom stanju.

6.) SDT (engl. „Shippers Declaration for the Transport of Dangerous Goods“) – potvrda pošiljatelja o prijevozu opasne robe. Definira se kao obrazac kojim pošiljatelj, kao nalogodavac špediteru izjavljuje da roba, koju špediter treba otpremiti, dopremiti

ili tranzitirati, odgovara zahtjevima prijevoza opasnih stvari prema važećim međunarodnim pravnim aktima.¹¹

7.) SIC (engl. „*Shippers Intermodal Weight Certification*“) – potvrda pošiljatelja o težini tereta u intermodalnom prijevozu, a izdaje se kao dokaz o bruto težini tereta u kontejnerima ili poluprikolicama. Izdaje se u slučaju ako je bruto težina tereta veća od 29000 funti, ili 13154 kg.¹²

8.) FFI (engl. „*FIATA Forwarding Instructions*“) - špediterske upute koje se sastoje od 21 rubrike u koje špediterov nalogodavac upisuje sve bitne upute i instrukcije koje su špediteru potrebne za kvalitetno obavljanje konkretnog posla.

2.3. Incoterms

Incoterms su službena pravila Međunarodne trgovinske Komore za tumačenje trgovinskih termina. Incoterms pravila i termini se bave odnosom između kupca i prodavatelja, a jedan od značajnih dijelova su pariteti isporuke, kojima se odlučuje kada odgovornost i rizici u prodaji robe prelaze s prodavatelja na kupca. Od 2010. godine broj pariteta je smanjen s trinaest na jedanaest (slika 5).¹³

Incoterms pravila uređuju odnos isključivo između prodavatelja i kupca osobito:¹⁴

- Mjesto predaje robe na raspolaganje kupcu,
- Carinske formalnosti,
- Osiguranje robe,
- Pribavljanje prijevoznog sredstva i organiziranje prijevoza,
- Pribavljanje izlaza.

Incoterms pariteti:

1.) EXW (engl. „*Ex franco*“) – „franko tvornica“, kupac preuzima robu i odgovornost u tvornici prodavatelja, a zbog toga prodavatelj ne snosi nikakve troškove. Ovaj termin upotrebljava se u svakoj prometnoj grani.

¹¹<http://www.prometna-zona.com/fiata/> (pristupljeno stranici 10.08.2015.)

¹²Ibid.

¹³<http://www.fas-logistika.hr/korisno.php> (pristupljeno stranici 12.08.2010.)

¹⁴Nastavni materijali: Darko Babić, Incoterms 2010, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb 2015.

- 2.) FCA (engl. „*Free carrier*“) – „franko prijevoznik“, prodavatelj predaje izvozno ocarinjenu robu u ruke prijevoznika kojeg odabire kupac na označenom mjestu. Prodavatelj je dužan isporučiti svu robu u skladu s ugovorom o prodaji i dati fakturu, kao što mora snositi i sve rizike i troškove pribavljanja izvozne dozvole, te obaviti sve izvozne carinske formalnosti. Upotrebljava se u svim prometnim granama.
- 3.) FAS (engl. „*Free Alongside Ship*“) – na hrvatski se prevodi kao „franko uz bok broda“. Prodavatelj je dužan dovesti i postaviti robu pored broda, spremnu za utovar u određenoj luci. Također ima obavezu izvozno ocariniti robu i pripremiti sve dokumente neophodne za transport.¹⁵
- 4.) FOB (engl. „*Free on Board*“) – prodavateljeva dužnost je utovariti robu na brod koji je određen od strane kupca. Prodavatelj snosi sve troškove, uključujući i osiguranje te rizik. Koristi se samo kod pomorske te unutarnje plovidbe.
- 5.) CFR (engl. „*Cost and Freight*“) – prevodi se kao trošak i prijevoznina. Prodavatelj mora platiti troškove transporta do prethodno određene odredišne luke. Troškove osiguranja snosi kupac. Rizik prelazi na kupca u trenutku prelaska ograde broda u luci otpreme. Koristi se samo za riječni i pomorski promet.
- 6.) CIF (engl. „*Cost, Insurance and Freight*“) – troškovi, vozarina i osiguranje. Isti je kao i CFR, ali u ovom paritetu prodavatelj snosi i troškove osiguranja do odredišne luke.
- 7.) CPT (engl. „*Carriage Paid to*“) – sve troškove transporta do navedene lokacije snosi prodavatelj, ali rizik prenosi predavanjem robe prvom prijevozniku. Ovaj paritet može se koristiti za sve vrste transporta uključujući multimodalni transport.
- 8.) CIP (engl. „*Carriage and Insurance Paid to*“) – prodavatelj snosi sve troškove, uključujući i osiguranje do prethodno određenog mjesta. Koristi se za sve vrste transporta, uključujući i multimodalni transport.
- 9.) DAT (engl. „*Delivered at Terminal*“) – to je jedan od novih pariteta, uveden 2010. godine, a podrazumijeva da prodavatelj isporučuje robu kada se istovarena iz

¹⁵http://www.ihk-berlin.de/blob/bihk24/international/Incoterms_2010-data.pdf (pristupljeno stranici 12.08.2015.)

prijevoznog sredstva stavi na raspolaganje kupcu na terminalu. Prodavač snosi sve troškove i rizike uključene u dopremu robe do terminala i istovar robe na terminalu.¹⁶

10.) DAP (engl. „*Delivered at Place*“) – prodavatelj stavlja robu na raspolaganje kupcu u trenutku dolaska na naznačeno mjesto istovara, dok je ona neistovarena. Sve troškove i rizike do mjesta istovara snosi prodavatelj.

11.) DDP (engl. „*Delivered Duty Paid*“) – prodavateljeva dužnost je pokriti sve troškove transporta, financijske zahtjeve prilikom carinjenja, te dostave robe krajnjem korisniku. Ovaj termin predstavlja maksimalne obaveze, za razliku od EXW pariteta koji nam predstavlja suprotnost, odnosno minimalne obaveze prodavatelja.

¹⁶<http://www.fas-logistika.hr/korisno.php> (pristupljeno stranici 14.08.2015.)

Incoterms 2013	VRSTA PRIJEVOZA		PAKIRANJE I PROVIJERA	TERET	UNUTARNJI PRIJEVOZ	IZVOZNI CARINSKI POSTUPAK	TROŠKOVI MANIPULACIJE	GLAVNI PRIJEVOZ	OSIGURANJE	TROŠKOVI MANIPULACIJE	UVOZNI CARINSKI POSTUPAK	UNUTARNJI PRIJEVOZ	DOSTAVA	PRODAVAČ		KUPAC	
														PRODAVAČ	KUPAC		
EXW EX Works Franko tvornica		TROŠKOVI															
FAS Free alongside ship Franko uz bok broda		TROŠKOVI															
FCA Free Carrier Franko prijevoznik		TROŠKOVI															
FOB Free On Board Franko brod		TROŠKOVI															
CFR Cost and Freight Trošak i prevoznina		TROŠKOVI															
CIF Cost Insurance and Freight Trošak, osiguranje i prevoznina		TROŠKOVI															
CPT Carriage Paid To Prevoznina plaćena do		TROŠKOVI															
CIP Carriage and Insurance Paid to Prevoznina i osiguranje plaćeni do		TROŠKOVI															
DAT Delivered At Place Dostavljeno na terminal		TROŠKOVI															
DAP Delivered At Place Dostavljeno na mjesto		TROŠKOVI															
DDP Delivered Duty Paid Isporučeno ocarinjeno		TROŠKOVI															

Slika 5. Grafički prikaz Incoterms pariteta

Izvor: <http://euro-ruta.com/pariteti/> (lipanj 2016.)

2.4. Glavni poslovi špedicije

Poslovi špedicije definiraju se kao glavni poslovi koje obavlja špediter u sklopu svoje djelatnosti. Kategoriziraju se u dvije skupine. Prva skupina poslova špeditera naziva se tarifno-konjuktivni poslovi čija je osnovna funkcija prodaja špediterske usluge, dok u drugu skupinu spadaju operativni poslovi čija je osnovna funkcija proizvodnja špediterske usluge. Osnovni zadatak špeditera, i zajednički cilj svih

poslova špeditera, je osloboditi svojeg nalogodavca cjelokupnog napora i brige oko otpreme, dopreme i provoza robe u međunarodnom prometu, kako bi nalogodavac mogao svu svoju pozornost koncentrirati na svoju osnovnu djelatnost.

U novije vrijeme najviše poslova u špediterskom poslu ima kada je u pitanju pomorski promet. Iako se preko mora roba i teret mogu prevoziti na različite načine, najviše se upotrebljava prijevoz pomoću kontejnera. Kontejneri se mogu definirati kao željezna kutija s drvenim podom, velikim vratima s prednje i stražnje strane u koje se stavlja roba. Njegova osnovna vrijednost ne očituje se u tome što je kontejner, već kako se taj kontejner upotrebljava. Uporaba kontejnera ne samo da je pojeftinila proces transporta i promijenila svjetsku ekonomiju, ona je također špediterima olakšala realizaciju posla.¹⁷

Struktura operativnih poslova može se podijeliti prema dva osnovna načela:

Prema špediterovoj ulozi u prijevoznom pothvatu, operativne poslove čine sljedeće skupine radnji:

- prijem dispozicije i pozicioniranje,
- disponiranje,
- zaključivanje prijevoznih kapaciteta,
- ugovaranje prijevoza i ispostavljanje prijevoznih isprava,
- ugovaranje prekrcaja i skladištenja,
- osiguranje robe u prijevozu,
- predaja robe na prijevoz i ukrcaj,
- prihvatanje robe i iskrcaj,
- angažiranje inspekcijskih službi,
- zastupanje u carinskom postupku,
- aviziranje.

Prema osnovnom obilježju špediterova zadatka, operativni poslovi svrstaju se u sljedeće četiri skupine:¹⁸

¹⁷Levinson M: Stimulating Trade and Transformations Worldwide, Washington, listopad 2006.

¹⁸Ivaković, Č., Stanković, R., Šafran M.: Špedicija i logistički procesi, Fakultet prometnih znanosti Zagreb 2010., str. 135.

- poslovi uvoza,
- poslovi izvoza,
- poslovi provoza (tranzita),
- sajamski poslovi.

Iako su svi poslovi podjednako važni, jedan od najvažnijih je dispozicija, koja se definira kao nalog i ovlaštenje špediteru za otpremu odnosno dopremu robe, zastupanje u carinskom postupku, kao i za obavljanje drugih radnji s tim u svezi.¹⁹ Ako ne odbije dispoziciju, špediter dobiva obvezu njezina izvršenja. Dispozicija (slika 6) tako mora sadržavati sve podatke koji su špediteru potrebni kako bi je ispravno i pravodobno izvršio. Za svaki primljeni nalog, odnosno dispoziciju, špediter određuje jedinstveni broj koji se još naziva i broj pozicije, pod kojim pošiljku uvodi u pozicijsku knjigu, tj. u bazu podataka ako se evidencija vodi računalno. Takav proces se naziva pozicioniranje.

Također vrlo važan dio špediterske usluge je i pravodobno odabiranje prijevoznih kapaciteta najpovoljnijih prijevoznika i zaključiti potreban teretni prostor za odgovarajući termin ukrcaja. Takav proces je za svaku prometnu granu drugačiji te se u svakoj prometnoj grani koriste drugačiji dokumenti za prijevoz robe. Tako se u pomorskom prijevozu, u linijskoj plovidbi, rezervacija prostora odvija „Zaključnicom brodskog prostora“. U unutarnjoj plovidbi komandne pošiljke preuzima brodar u luci, bez prethodne narudžbe, odnosno rezervacije, a pošiljke se ukrcavaju prema raspoloživim kapacitetima i u skladu s redovima plovidbe. U zrakoplovnom prijevozu špediter najavljuje pošiljku službi robnog prometa zrakoplovnog prijevoznika u zračnoj luci otpreme i traži potvrdu rezervacije teretnog prostora za određeni let. Za rezervaciju tako nije predviđen niti jedan posebni dokument već se sve odvija telefonom ili telefaksom. Rezervacije teretnog prostora za vagonске pošiljke se odvijaju uz prethodnu narudžbu vagona. Ovisno o vrsti robe te količinama robe koja se otprema, špediter odabire odgovarajuće vagone koji se naručuju preko vagonskih narudžbenica. Cestovni prijevoz je malo kompliciraniji pa se rezervacije odvijaju malo duže. Uobičajeno je da špediter prvo uputi prijevozniku upit za prijevoz robe te sve detalje vezane za njega. Nakon toga prijevoznik daje svoju ponudu s cijenom i

¹⁹Ivaković, Č., Stanković, R., Šafran M.: Špedicija i logistički procesi, Fakultet prometnih znanosti Zagreb 2010., str. 137.

uvjetima plaćanja. Tek onda, ako špediteru odgovara ponuda, on daje prijevozniku narudžbu kamionskog prijevoza.

UVOZNIK: _____
oib, naziv i mjesto

_____ odgovorna osoba, OIB/JMBG, telefon, fax, e-mail

Predmet: Dispozicija za uvoz broj _____

1. Broj ugovora ili narudžbe i datum: _____

2. Prodavatelj: _____
točan naziv i adresa

3. Primatelj: _____
točan naziv i adresa, telefon, fax, odgovorna osoba

4. Vrijednost robe iz računa / ugovora: _____

5. Paritet prema INCOTERMS-u: _____

6. Trgovački naziv robe na stranom i hrvatskom jeziku (vrsta i kakvoća) i tarifni broj iz Carinske tarife: _____

7. Količina robe: u jedinici mjere: _____ brutto težina: _____
 broj koleta i vrsta: _____ obujam/dimenzija: _____

8. Mjesto carinjenja: _____

9. Vrsta transporta: _____
cestovni, željeznički, zračni, pomorski, kombinirani, zbirni, pošta

10. Roba osigurana (ne/da): _____ Relacija: _____ Rizik: _____
 osigurana vrijednost: _____ osiguravatelj i broj police: _____

11. Datum i mjesto preuzimanja robe: _____

12. Pravilo za utvrđivanje carinske vrijednosti: _____
Da li su kupac / prodavatelj povezani i da li postoje ograničenja za kupca glede raspodjele robe

13. Zemlja podrijetla: _____ Zemlja uvoza: _____ Zemlja plaćanja: _____

14. Carinske olakšice (oslobodjenja, preferencijali...): _____

15. Vrsta carinskog postupka / namjena uvoza: _____

16. Broj i datum nadzorne knjige: _____

17. Carinska garancija (izdavatelj i broj): _____

18. Za pomorsku otpremu: Ukrcavatelj: _____ Luka ukrc: _____ Odredišna luka: _____

19. Dodatne upute: _____

20. Carinske i ostale pristojbe plaća: _____
oib, naziv i adresa, žiro račun

Sukladno članku 5. St.2. Al. 1 Carinskog zakona (IZRAVNO OPUNOMO ČENJE), ova dispozicija je ujedno i ovlaštenje otpremniku:
oib, naziv i mjesto
 da u moje ime i za moj račun može obaviti radnje vezane uz carinjenje gore navedene robe uključujući i preuzimanje rješenja koje carinarnica donosi u upravnom postupku

PRILOZI: račun prodavatelja broj: _____ Potpis i žig odgovorne osobe: _____
 prijevozni dokumenti: _____
 EUR: _____
 ostalo: _____

Naputak CU, 28.10.98, NN 181/03

Slika 6. Dispozicija za uvoz

Izvor: <http://bs.scribd.com/doc/145736521/Operativni-poslovi/scribd>, (lipanj 2016.)

2.5. Specijalni poslovi špeditera

Uz općenite poslove, špediteri se bave i takozvanim specijalnim poslovima. Specijalni poslovi špeditera jednako su važni u špediterskom poslovanju kao i svi ostali poslovi kojima špediter održava svoju reputaciju na tržištu.

Između ostalih, u specijalne poslove špeditera ubrajaju se sljedeći poslovi:²⁰

- kontrola kakvoće i količine robe,
- uzimanje uzoraka,
- praćenje transporta,
- doleđivanje,
- izdavanje garantnih pisama,
- zastupanje u slučaju havarije,
- naplata robe,
- leasing poslovi.

2.5.1. Kontrola kakvoće i količine robe

Kupoprodaja robe temelji se na odredbama ugovora o kupoprodaji koji sadrži odredbe o kvaliteti i količini robe, kao i tko će i na koji način to utvrditi. Tim poslom bave se isključivo specijalizirane ustanove, ali uz njih, tim poslovima mogu se baviti i poduzeća međunarodne špedicije, ali samo ako su za tu djelatnost ovlaštene. Kontrola kvalitete prvenstveno se radi na sirovinama i poluproizvodima dok za robu koja je industrijski proizvedena to nije potrebno, jer za takve proizvode odgovara proizvođač, odnosno izdaje garanciju²¹. Kada se kontrola robe izvrši, organizacija koja je bila za to zadužena izdaje certifikat.

Kod kontrole kvantitete robe najčešće se radi o utvrđivanju težine, broj komada ili zapremnine u trenutku predaje robe na prijevoz koju utvrđuje prijevoznik.

2.5.2. Uzimanje uzorka

Uzimanje uzorka usko je povezano i s utvrđivanjem kvalitete robe, a obavljati ga mogu samo stručne osobe ovlaštene za taj posao. Uz takve osobe, taj posao

²⁰Ivaković Č., Stanković R., Šafran M: Špedicija i logistički procesi, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb 2010., str. 197.

²¹Ibid.

može obavljati i međunarodni špediter bez obzira da li je posebno ovlašten za poslove obavljanja kontrole kvalitete ili nije.

Pod uzorkom smatra se manja količina robe uzeta iz veće, s ciljem utvrđivanja kvalitete isporučene robe. Naravno, kao i u svakom poslu postoje i dozvoljena odstupanja koja su prethodno definirana ugovorom ili trgovačkim običajima. Uzorci se ne smiju uzimati tijekom prijevoza robe, već se to odvija na početnim ili krajnjim točkama prijevoza, ovisno o tome kako piše u ugovoru.

2.5.3. Praćenje transporta

Organizacija praćenja transporta pošiljke provodi se na poseban zahtjev komitenta. Praćenje mora biti izvedeno na cijelom prijevoznom putu, osim u međunarodnom prijevozu, gdje se praćenje može izvršiti do ili od granice. Također, praćenje transporta zahtjeva se samo u slučaju prijevoza tereta s visokom vrijednošću, opasnih tereta, a najčešće se prakticira kod prijevoza živih životinja.

Kada je u pitanju željeznički prijevoz, jedan pratitelj može biti u službi praćenja najviše tri vagona, dok u cestovnom prometu to ovisi o dužini kolone ili broju vozila u koloni.

2.5.4. Doleđivanje robe

Doleđuje se lako-pokvarljiva roba koja se prevozi interfrigo vagonima željeznicom. Postupak doleđivanja može se provoditi samo u željezničkim postajama koje imaju specijalne uređaje za doleđivanje i carinsku ispostavu. Postupku doleđivanja uz osobu koja ga provodi, obavezno je nazočan i carinski radnik, a može biti nazočan i predstavnik špeditera ili druga zainteresirana stranka.²² Ovaj postupak neophodan je kod prijevoza na dužim relacijama u ljetnim mjesecima kada je prevožena roba na većim temperaturnim razlikama.

2.5.5. Izdavanje garantnih pisama

Često se zna dogoditi da u pomorskom prometu postoje određene primjedbe na teret. Tada špediter izdaje garantno pismo, ali samo ako primjedbe na teret nemaju nekakvog velikog utjecaja na kvalitetu i količinu robe. Ako su na robi vidljiva

²²Ivaković Č., Stanković R., Šafran M: Špedicija i logistički procesi, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb 2010., str. 198.

oštećenja, te ukoliko nije došla kompletna pošiljka špediter nije u mogućnosti izdati garantno pismo.

Također, znaju se dogoditi i slučajevi kada roba stigne na odredište prije ugovornih originalnih prijevoznih isprava, pa kako bi se proces dalje mogao odvijati, špediter izdaje garantno pismo.

2.5.6. Zastupanje u slučaju havarije

Ovaj posao špeditera odnosi se na vodni promet. Ponajviše se odnosi na pomorski promet, a može se odnositi i na unutarnju plovidbu.

Postoje dvije vrste havarije.²³

- Generalna havarija – vrsta štete pri prijevozu morem, a svu financijsku štetu snose svi sudionici u pomorskom prijevozu.
- Zasebna havarija – vrsta štete, oštećenje, koje se dogodilo brodu ili teretu, a financijske troškove snosi ona stranka čija je greška dovela do oštećenja robe.

2.5.7. Naplata robe

Ovaj zadatak špediteru nalaže komitent, a odnosi se na naplatu pouzećem. Najčešće se izvršava kod dostave malih pošiljaka kada špediter ima zadaću dostaviti pošiljku do krajnjeg korisnika, te onda naplaćuje njezinu vrijednost.

Taj zadatak izvršava se na tri moguća načina:²⁴

- preko prijevoznika,
- preko svojih špediterskih veza u zemlji i izvan nje,
- preko svoje organizacije.

Naplata robe najčešće se odvija prilikom zbirnih pošiljaka, a špediter pošiljku predaje kupcu tek nakon što ima pravovaljani dokaz da je kupac platio naznačeni iznos koji mu je otpremni špediter naložio.

²³Ivaković Č., Stanković R., Šafran M: Špedicija i logistički procesi, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb 2010., str. 199.

²⁴Ibid.

2.5.8. Leasing poslovi

Pod leasingom prijevoznih sredstava i kontejnera podrazumijeva se sklapanje ugovora o leasingu, tj. o uporabi tih sredstava uz plaćanje naknade za najamninu, koja se sastoji od troškova leasinga, amortizacije prijevoznog sredstva i leasing kompanija.²⁵ Leasing poslovima definiraju se specijalni poslovi špeditera u vezi unajmljivanja kontejnera ili prijevoznih sredstava, a sve u cilju kako bi što bolje i što efikasnije izvršio sve naredbe koje mu je komitent naložio. Kod ove akcije unajmljeni kontejner ili prijevozno sredstvo, ne prelazi u vlasništvo one stranke koja unajmljuje, već ga samo koristi na određeno vrijeme koje je potrebno za transport robe, a nakon toga vraća se u vlasništvo prvotnog vlasnika.

U posljednje vrijeme takva vrsta prijevoza sve više ulazi u modu, ponajviše zbog nedovoljnih financijskih sredstava za nabavu skupih prijevoznih sredstava. Takva vrsta poslovanja, takva poslovna politika, više se upotrebljava u razvijenijim zemljama zapada.

²⁵Ivaković Č., Stanković R., Šafran M: Špedicija i logistički procesi, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb 2010., str. 199.

3. ULOGA ŠPEDITERA U POSLOVIMA DOPREME ROBE

Kao glavna uloga špeditera u poslovima navode se poslovi uvoza, odnosno poslovi dopreme robe iz stranih država prema propozicijama danim od strane komitenta. Zadatak ovih poslova sastoji se od kontakta špeditera s postojećim i potencijalnim komitentima kako bi što bolje organizirali dopremu, prijam i dostavu uvoznih pošiljaka na raspolaganje komitentima. Također, ako prema nalogu komitenta stoji da pošiljke moraju biti dostavljane krajnjim korisnicima, posao špeditera se povećava te se organizira i dostava do vrata korisnika. U ove poslove ulaze i svi poslovi oko carinjenja robe, te i oni poslovi koji stoje u dispoziciji komitenta kao dodatni uvjeti, kao što su pisanje dokumentacije o vaganju, doleđivanju, oštećenjima, ili skladištenjima.

Poslovi dopreme robe generalno se mogu podijeliti na:

- Pozicioniranje,
- Disponiranje,
- Osiguranje,
- Aviziranje i prijam robe,
- Carinjenje,
- Istovar / Ukrcaj robe,
- Otprema komitentu,
- Fakturiranje.

U ovoj kompleksnoj operaciji ne djeluje samo špediter. Osim njega, kako bi se organizirao što bolji i efikasniji, te financijski povoljniji transport, sudjeluje još mnogo subjekta. Na početku procesa transporta najvažniji je komitent. On se definira kao špediterov nalogodavac, te bez njega ne bi bilo niti potrebe za špediterom. U njegovoj ulozi to je najčešće uvoznik robe. Nakon njega treba spomenuti i korisnika robe koji ju naručuje te dobavljače. Tu se javljaju još i prijevoznici, carinarnica, osiguravatelji, kontrolne tvrtke, inspeksijske službe te luke i robni terminali. Bez svakog od njih ovaj proces ne bi bio moguć, te svaki od njih imaju svoju važnost u procesu. Njihova međusobna interakcija uvjetna je za što bolje izvođenje zadanog posla.

3.1. Dispozicija

Svaki uvozni posao započinje tako što nalogodavac predaje dispoziciju špediteru. Kao što je već navedeno, dispozicija predstavlja nalog špediteru kako da izvrši određeni posao, u slučaju poslova uvoza dopremu robe iz stranih država. Prihvatanje obaveze špeditera da izvrši određeni posao smatra se ako on ne odbije tu dispoziciju. Dispozicija se sastoji od formulara koje rade sami špediteri te ih nakon toga stavljaju na raspolaganje uvoznicima. Uvoznici nakon toga popunjavaju te formulare kako bi špediteru dali potrebne podatke s kojima bi on mogao organizirati dopremu robe. Dispozicija se može dati i usmeno, telefonom, telefaksom, e-mailom, ali nakon toga takvu dispoziciju nalogodavac mora potvrditi i u pismenoj formi u roku od 48 sati. Ako se to ne dogodi, špediter ne snosi nikakvu odgovornost za pogrešno shvaćanje usmene dispozicije.

Dispozicija treba sadržavati sve podatke koji su špediteru potrebni za njezino ispravno i pravodobno izvršenje. Osnovni podaci koje komitent navodi u dispoziciji su: podaci o uvozniku i korisniku robe (naziv i adresa tvrtke, broj telefona i telefaksa, ime odgovorne osobe), podaci o stranom dobavljaču (naziv i adresa tvrtke, broj telefona i telefaksa, ime odgovorne osobe), broj uvoznog zaključka, podaci o robi (trgovački naziv na hrvatskom i na stranom jeziku, vrijednost, količina, broj koleta i način pakiranja), paritet isporuke, podaci o instradaciji, podaci o osiguranju, podaci o carinskom postupku i plaćanju carinskog duga, naputak za daljnju otpremu nakon carinjenja, te popis dokumenta u privitku (atesti, certifikati o kakvoći, uvozne dozvole, uvjerenje o podrijetlu robe.) Osim ovih podataka, ovisno o mogućim posebnim zahtjevima komitenta, te o posebnim svojstvima robe (opasne tvari ili lakopokvarljiva roba) i carinskog postupka (povlastica, odnosno oslobođenje od plaćanja uvozne carine) dispozicija treba sadržavati i neke dodatne podatke i upute.²⁶

3.2. Pozicioniranje

Pozicioniranje ne bi bilo moguće bez dispozicije. Tako za svaku primljenu dispoziciju špediter određuje broj pozicije, koju nakon toga registrira u svoju pozicijsku knjigu, te se pod tim brojem vodi cjelokupna realizacija tog određenog

²⁶Ivaković Č., Stanković R., Šafran M: Špedicija i logistički procesi, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb 2010., str. 136.

posla. To nije praksa u svim poduzećima, već neka poduzeća primljenu dispoziciju samo evidentiraju, pa takva dispozicija ne dobiva pozicijski broj nego evidencijski broj. Način izbora broja također varira od poduzeća do poduzeća.

Nakon evidentiranja, određivanja broja pozicije, referent otvara pozicijsku mapu u koju nakon toga unosi sve podatke koji su dani u dispoziciji. Svaki špediter ima svoje mape za svoje vlastite potrebe. U tu mapu špediter polaže sve potrebne dokumente koji su potrebni u organizaciji transporta.

3.3. Disponiranje

Nakon što se evidentira primljena dispozicija i njen prijem potvrdi komitent, pozicijska mapa u kojoj je pohranjena sva dokumentacija prelazi na instradaciju kako bi se utvrdila uputstva za disponiranje robe. Proces disponiranja tako obuhvaća definiciju svih elementa koji su bitni za efikasno izvršenje transporta. Instradacija se može obavljati u dva slučaja. Prvi slučaj je da komitent sam propiše način dopreme i prijevozni put, dok u drugom slučaju komitent to ostavlja na volju špediteru u skladu s kupoprodajnim ugovorom. U prvom slučaju roba se instradira prema zahtjevima komitenta, osim ako on prilikom planiranja nije učinio pogrešku koja ide na njegovu štetu.

3.4. Osiguranje

Transportno osiguranje robe nije obvezatno. Špediter osigurava robu samo ako je to komitent u dispoziciji izričito zatražio. U tom smislu komitent treba navesti vrijednosti osiguranja, relaciju te osigurane rizike.²⁷ Kada špediter od stranog dobavljača dobije točne podatke o određenoj pošiljci, određuje potrebno osiguranje koje se definira na posebnom formularu. Taj formular u istom trenutku služi i kao polica osiguranja.

Prilikom izdavanja police osiguranja, osiguravatelj zatražuje premiju u odnosu na rizik koji preuzima. Osiguranju treba posvetiti posebnu pažnju te nakon zaključenja treba provjeriti da li je roba dovoljno zaštićena prilikom transporta.

²⁷Ivaković Č., Stanković R., Šafran M: Špedicija i logistički procesi, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb 2010., str. 157.

3.5. Doprema robe

Organizacija dopreme robe odvija se u skladu s odredbama u ugovoru, ugovorenim paritetima isporuke, te zahtjevima komitenta danim u dispoziciji. Ako je prema dispoziciji sva organizacija dopreme robe prepuštena špediteru, on na temelju prijevoznih kapaciteta traži optimalnog prijevoznika. Organizacija dopreme robe najčešće se zaključuje prema paritetima, koji odlučuju tko snosi prijevozne troškove te troškove osiguranja robe u prijevozu. Vrsta prijevoza se također određuje prema vrsti robe i uvjetima zadanim u dispoziciji, a jedan od važnijih uvjeta je rok dopreme.

3.6. Aviziranje i prijem robe

Pod pojmom aviziranje podrazumijeva se izvješćivanje komitenta o izvršenju pojedinih faza dopreme, otpreme, odnosno provoza robe.²⁸ Najčešće se obavlja kako bi komitent, s obzirom na odabrani paritet isporuke, znao kada je određena roba u njegovim rukama, tj. kada roba putuje pod njegovom odgovornošću. Aviziranje se osim toga radi kako bi komitent bio informiran o kretanju svoje robe, te kako bi roba neometano bez bilo kakvih komplikacija došla od pošiljatelja do primatelja.

U današnje vrijeme čak i krajnji kupac dobiva broj svoje pošiljke, te prema stanicama u transportu određene pošiljke može pratiti gdje se ona nalazi te kada će otprilike biti njezina dostava.

3.7. Carinjenje

Carinske postupke nemoguće je obaviti bez određenih isprava koje se za svaku vrstu prometa razlikuju. Tako te isprave, imaju i različite nazive. U cestovnom prijevozu najčešće se radi o kamionskim tovarnim listovima (CMR), u željezničkom željeznički tovarni listovi (CIM). Postoje još i isprave u zračnom prometu te u pomorskom gdje se radi o Jedinствenoj carinskoj deklaraciji.

Bez postupka carinjenja posao dopreme robe ne bi bio završen, pa se lako da zaključiti da ima veliku važnost u ovom procesu. Jedan od osnovnih zadataka špeditera je osiguranje svih zahtjeva kako bi se izvršenje carinjenja odvalo

²⁸Ivaković Č., Stanković R., Šafran M: Špedicija i logistički procesi, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb 2010., str. 177.

neometano, te bez problema. Kada se sve odvije prema planu, slijedi naplata carine koja se odvija po određenim carinskim tarifama.

3.8. Otprema komitentu

Dok se roba carini, pripremaju se već sve potrebne radnje uvoznika kako bi na najbrži način, odmah nakon carinjenja, otpremio robu po zahtjevu uvoznika. Otprema te robe odvija se istim prijevoznim sredstvom ili se ta roba privremeno istovaruje te se tovari na određena prijevozna sredstva koja će robu otpremiti do krajnjeg cilja. Najčešće se događa da se roba nakon carinjenja pretovari iz željezničkih vagona u cestovna vozila radi spomenute otpreme robe korisniku. Otprema se može ostvariti na dva načina. Jedan način je da uvoznik svojim vlastitim prijevoznim sredstvima završi posao, a drugi je da se unajmi neko poduzeće koje je poslovno specijalizirano za to.

3.9. Fakturiranje

Posljednja faza špediterskog posla je pravovremeno fakturiranje izvršenih poslova, što je i glavni cilj, te je u interesu i špediteru i komitentu. Dakako da je brzo fakturiranje više u interesu špeditera, jer će time prije ostvariti isplatu koju je zaslužio prilikom realiziranja usluga svome komitentu. U fakturi špediter obračunava naknadu za svoju uslugu u skladu s ugovorenim uvjetima. Uz fakturu špediter treba priložiti i dokumente koji su potrebni komitentu za zaključivanje posla.

4. DEFINIRANJE POTREBNIH SKLADIŠNIH MANIPULACIJSKIH SREDSTAVA

Za potrebe rada istraženi su postojeći laboratoriji u vlasništvu različitih fakulteta u EU, koji služe za edukaciju studenata studija logistike.

Prvi skladišni laboratorij nalazi se u Finskoj na sveučilištu Jyväskylä. Koriste ga studenti na području logistike te im on služi da dobe vještine u skladištenju, a koriste se mnogim transportnim vozilima i uređajima koji su im dostupni i na raspolaganju. U njihovom laboratoriju nalaze se ručni viličari, motorno-ručni viličari i električni viličari na kojima studenti usavršavaju svoje vještine pomoću skladišnih prekrcajnih sredstava.

Drugi skladišni laboratorij stacioniran je na „*Friedrich List*“ *Fakultät Verkehrswissenschaften* koji se nalazi u Dresdenu, Njemačka. Iako se nešto više fokusiraju na prometno inženjerstvo te na zrakoplovni promet, imaju i svoj odjel logistike. U laboratoriju studenti stječu znanja na području skladištenja, a od manipulacijskih sredstava imaju također ručne viličare, čelone viličare, bočne viličare i električne viličare.

Treći laboratorij nalazi se na *Linköpingsuniversitet-u* u Švedskoj, koje slovi kao jedno od najprestižnijih studija logistike u Europi. Između ostalih, na tom sveučilištu nalazi se i smjer za inteligentne transportne sustave i logistiku, gdje se nude brojne prednosti u odnosu na ostala sveučilišta za ovaj smjer. Također, kao jedna od prednosti navodi se i skladišni laboratorij u kojem studenti mogu naučiti sve o principima skladištenja. Opremljenost laboratorija uključuje osnovna manipulacijska sredstva kao što su ručni viličari, motorno-ručni viličari, električni viličari i regalni viličari koji stoje na raspolaganju studentima.

Četvrti sveučilišni laboratorij *TLog (Traffic, Transportation and Logistic Laboratory)* nalazi se u Grčkom gradu *Thessaly*. Cilj laboratorija je provođenje obrazovnih i istraživačkih aktivnosti transporta manipulacijskih sredstava. Jedna od aktivnosti TLog-a je prijevoz tereta i logistika. Laboratorij je stvorio poticajno obrazovno-istraživačko okruženje koje pruža studentima doticaj s osnovnim manipulacijskim sredstvima.

Za opremanje laboratorijskog skladišta odabrana su manipulacijska sredstva, odnosno viličari. U praksi potreban broj viličara zavisi od dnevnih količina robe koju treba transportirati (ili premjestiti) odnosno prevesti s jednog mjesta na drugo i pod kojim uvjetima (duljina transporta, visina razlaganja, slaganja, stupanj iskorištenja viličara itd.).

U ovom radu za opremanje laboratorijskog skladišta biti će prikazan uvoz slijedećih viličara:

- Ručnog baterijskog viličara s kranom,
- Regalnog viličara,
- Čeonog električnog viličara,
- Čeonog plinskog viličara.

4.1. Ručni baterijski viličar s kranom

Na slici 7., prikazan je ručni baterijski viličar s kranom, tip ECJ 110/112 tvrtke *Jungheinrich*. Snažan i učinkovit s AC pogonskim motorom koji ne zahtijeva održavanje. Ovaj tip viličara spretan je za manevriranje i kompaktan za uske hodnike.²⁹

Osnovne karakteristike:³⁰

- Visina dizanja (standardni kran) od 2.500 do 4.700 mm
- Nosivost/teret od 1. 000 do 1.200 kg

EJC viličari reda veličine 1 pokazuju svoju jaču stranu kod prijevoza na kratkim udaljenostima te slaganja ili skidanja tereta do visine od 4.700 mm. EJC je zbog male radne širine naročito jednostavan i siguran za manevriranje u najskučenijim prostorima. Prednosti ovog viličara prikazuju se kroz, visoku razinu učinkovitosti s odličnim gospodarenjem potrošnje energije, te pruža jako ubrzavanje kao i brzu promjenu smjera. Ovaj viličar pokreće pogonski motor bez održavanja.³¹

²⁹ <http://mlakar-vilicari.hr/> (rujan, 2017.)

³⁰ Ibid.

³¹ <http://mlakar-vilicari.hr/> (rujan, 2017.)

Dodatna oprema:³²

- *CanDis*: pokazivač pražnjenja i brojač sati rada.
- *CanCode*: pristup upravljanju pomoću PIN-a.
- Rešetka za zaštitu tereta.
- Mogućnost priključivanja za npr. terminal, skener ili pisač.
- Posebni robusni metalni poklopac akumulatora za rad u teškim uvjetima.
- Izvedba za rad u hladnjačama.

Slika 7. Ručni baterijski viličar s kranom ECJ 110/112

Izvor: <http://mlakar-vilicari.hr/> (rujan, 2017.)

³²<http://mlakar-vilicari.hr/> (rujan, 2017.)

Slika 8. Prikaz manipuliranja s ručnim baterijskim viličarom s kranom

Izvor: <http://mlakar-vilicari.hr/> (rujan, 2017.)

4.2. Regalni viličar

Na slici 9., prikazan je regalni viličar, tip ETV/ETM 214/216 tvrtke *Jungheinrich*. Ovaj tip viličara osigurava maksimalni kapacitet pretovara uz minimalnu potrošnju energije. Također karakterizira ga i prostrano vozačko mjesto te fino rukovanje kod vožnje i podizanja, a jedna od prednosti mu je ta što posjeduje pomoćne sustave za prilagodbu rada ovisno o potrebama.³³

³³ <http://mlakar-vilicari.hr/> (rujan, 2017.)

Slika 9. Regalni viličar ETV/ETM 214/216

Izvor: <http://mlakar-vilicari.hr/> (rujan, 2017.)

Osnovne karakteristike:³⁴

- Visina dizanja (standardni kran) od 5.000 do 10.700 mm
- Nosivost/teret od 1.400 do 1.600 kg

Električni viličar s pomičnim stupom (1.400, 1.600 kg). Bez obzira da li se koristi za paletne, prolazne ili ulazne regale, za posebno uske ili niske visine prolaza, rad u jednoj ili više smjena, viličari s pomičnim stupom 214/216 nude odgovarajuće rješenje za svaki slučaj primjene.³⁵

Prednosti:³⁶

- Bolja iskoristivost prostora zbog male širine radnih prolaza od 2.711 mm,
- Preostala nosivost od 1.000 kg do iznad 10.000 mm podizanja
- Veći učinak pretovara – uz istovremeno smanjenje potrošnje energije – zbog najsuvremenije tehnike pogona i upravljanja.

³⁴ <http://mlakar-vilicari.hr/> (rujan, 2017.)

³⁵ Ibid.

³⁶ Ibid.

Vozač je motiviraniji zahvaljujući ergonomiji i tehnici koja unaprjeđuje učinak zbog velikog raspoloživog prostora i izvanredne preglednosti pri vožnji i pri radu. Motiviranost vozača je veća i zbog rasporeda upravljačkih papučica koje su izvedene kao kod automobila, također motiviranost je veća i zbog *Curve Control* – automatskog smanjivanja brzine pri vožnji u zavojima. Upravljač ovog viličara izveden je na principu 180⁰ i 360⁰ te pruža mogućnost odabira između minimalnog polumjera okretanja i najbržeg mijenjanja smjera vožnje. Upravljačka aktivnost podržava i SOLO-PILOT ručku za upravljanje, kako bi se izvelo tzv. fino slaganje tereta, čak i na velikim visinama podizanja.³⁷

4.3. Čeoni električni viličar

Na slici 10., prikazan je čeoni električni viličar, tip EFG 425k / 425 / 430k / 430 / S30 tvrtke Jungheinrich. Elektro-viličar sa četiri kotača (2.500 kg i 3.000 kg). Viličar s velikim kapacitetom i optimalnom energetsom učinkovitosti.³⁸

Osnovne karakteristike:³⁹

- Visina dizanja (standardni kran) od 2.900 do 7.500 mm
- Nosivost/teret od 2.500 do 3.000 kg

³⁷ <http://mlakar-vilicari.hr/> (rujan, 2017.)

³⁸ Ibid.

³⁹ Ibid.

Slika 10. Čeoni električni viličar

Izvor: <http://mlakar-vilicari.hr/> (rujan, 2017.)

Električni viličari sa četiri kotača iz serije 4 s nosivostima do 3.000 kg, prikladni su za višestruke primjene u zatvorenom i na otvorenom prostoru. Parametri upravljanja uključuju električno upravljanje s dinamičkim ponašanjem upravljača, ovisno o odabranim programima vožnje te osigurava minimiziranje neželjenih pomaka upravljača. Navedeni parametri upravljanja osiguravaju poboljšanu energetska učinkovitost, kao i optimirani kapacitet pretovara.

Jedna od značajki ovog viličara je individualno prilagodljivi koncept rukovanja, uz mogućnost odabira pet programa vožnje s promjenom parametara, kao i kontinuirano namještanje naslona za ruku i stupa upravljača u jednoj točki, u smjeru dviju osi. Nadalje značajka upravljanja, obuhvaća mogućnost odabira tri različita upravljačka dijela, prilagodljivo označavanje upravljačkih ručki i osi, upravljanje s jednostrukom ili dvostrukom papučicom.

Radno mjesto ovog viličara, orijentirano je na potrebe vozača. Isto je osigurano kroz funkcionalno i ergonomski oblikovano mjesto vozača, koje osigurava opušteni rad bez umora. Izvedba se sastoji od niskog pristupa s ravnim prostorom za noge, uskog stupa upravljača kako bi se osiguralo više prostora za koljena i stopala, TFT zaslona u boji s velikom razlučivosti i kontrastom te sa simbolima koji su

lako shvatljivi. Također, kompaktni profili konstrukcije u obliku kutije dopuštaju izvanredni pregled, tj., slobodni pogled kroz stakla bez okvira i preko optimiranog rasporeda lanaca i savitljivih cijevi. Nadalje, koncept polica za odlaganje prilagođen je vozaču, radi intuitivnog odvijanja rada. Smanjene vibracije u radu viličara osigurane su tako što je omogućeno rastavljanje kabine od šasije.

Sigurnost ovog viličara, se prezentira kroz veliku dinamiku vožnje i snaga, koje zahtijevaju visoki stupanj sigurnosti te se navedeno ostvaruje kroz smanjivanje brzine u zavojima pomoću *Jungheinrich Curve Control*. Prilikom rada, aktivnosti se obavljaju bez nekontroliranog kotrljanja prema natrag na rampama i usponima zbog automatske parking kočnice te je osigurana maksimalna stabilnost zbog ekstremno niskog težišta i visokog zgloba oscilirajuće osovine. Niz sustava pomoći vozaču, pruža dodatnu sigurnost za vozača, viličar i teret.⁴⁰

4.4. Čeoni plinski viličar

Na slici 11., prikazan je čeoni plinski viličar, tip t DFG / TFG 316 – 320 tvrtke *Jungheinrich*. Ovaj tip viličara pruža veliku stabilnost u vožnji, koja je osigurana zbog ekstremno niskog težišta i sigurnosne osovine upravljača s industrijskim motorom velikog volumena s velikim okretnim momentom pri niskom broju okretaja. Hidrodinamički pogon, služi za postizanje djelotvornog dinamičkog prijenosa snage. Jedna od tehničkih karakteristika je i elastično ovješena pogonska jedinica za radno mjesto bez vibracija. Udobno i sigurno radno mjesto zbog uzorne ergonomije.⁴¹

Osnovne karakteristike:⁴²

- Visina dizanja (standardni kran) od 2.900 do 7.500 mm
- Nosivost/teret od 1.600 do 2.000 kg

⁴⁰ <http://mlakar-vilicari.hr/> (rujan, 2017.)

⁴¹ Ibid.

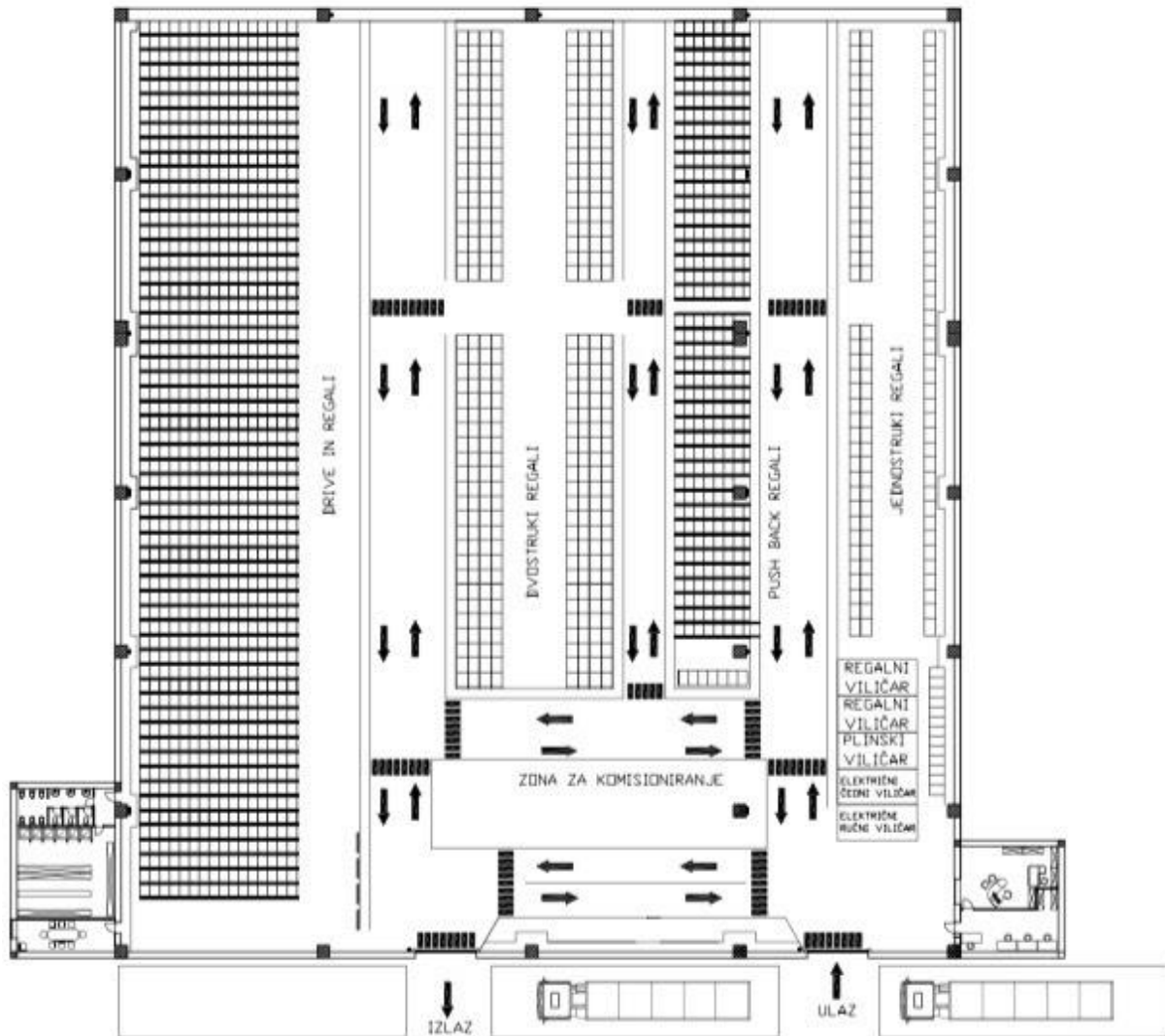
⁴² Ibid.

Slika 11. Čeoni plinski viličar

Izvor: <http://mlakar-vilicari.hr/> (rujan, 2017.)

Na slici 12., prikazan je prijedlog konačnog izgleda laboratorija. Laboratorij je opremljen *drive in* regalima, dvostrukim regalima, jednostrukim regalima te *push back* regalima. Sadržava adekvatnu zonu za komisioniranje, kao i odvojeni ulaz i izlaz, odnosno ostali dodatni sadržaj. Na slici 12., prikazane su i smještajne lokacije za viličare koji će se dopremiti.

Slika 12. Prijedlog konačnog izgleda laboratorija

Izvor: Izradio autor

5. ORGANIZACIJA DOPREME OPREME ZA LABORATORIJ

Nakon završenog procesa definiranja skladišne opreme koja je potrebna za opremanje laboratorija, donijeta je odluka o odabiru optimalne ponude proizvođača. Nakon obavljenih konzultacija s nekoliko tvrtki koje se bave uvozom i prodajom skladišne opreme, s obzirom na omjer kvalitete i usluge, odabrana je tvrtka Mlakar viličari d.o.o..

Odabrana tvrtka Mlakar viličari d.o.o., je generalni zastupnik najstarijeg i najpoznatijeg proizvođača skladišne opreme njemačke korporacije *Jungheinrich*. Sjedište tvrtke *Jungheinrich* nalazi se u Hamburgu, dok se brojne tvornice nalaze diljem svijeta.

U navedenom primjeru, organizaciju prijevoza viličara na relaciji Hamburg-Bestovje, odnosno Ilmendorf-Bestovje za tvrtku MLAKAR VILIČARI d.o.o., izvršit će tvrtke LAGERMAX AED CROATIA d.o.o., te tvrtka TRAST d.d..

Prvi uvoz vrši se na relaciji Ilmendorf-Bestovje. Vrši se uvoz viličara (2 kom.), čeonog plinskog viličara, te čeonog elektroničkog viličara. Cjelokupni proces dopreme robe prikazan je na slici 26. kroz dijagram toka.

Vrsta i količina robe, kao i težina robe i njihove karakteristike prikazane su na slici 13., koja prikazuje upit za utovar robe na relaciji Ilmendorf-Bestovje. Također na slici 13., definirano je i mjesto utovara i istovara, te datum utovara i istovara, kao i tehnička specifikacija robe.

Tehnička specifikacija čeonog plinskog viličara:

- Dimenzije: (2.318+1.200) x 1.113 x 2.242 mm
- Težina: 3.323,00 kg

Tehnička specifikacija čeonog elektroničkog viličara:

- Dimenzije: (2.441+1.150) x 1.198 x 2.240 mm
- Težina: 3.165,00 kg

MLAKAR VILIČARI

10437 BESTOVJE : Savska cesta 1/a ; Tel.:+385 01 3335 666 ; Fax:+385 01 3335 640 ; http://www.mlakar-vilicari.hr
ZIRO RAČUN RBA:2484008-1100351134 **MB:1306944**

TRAST
n/r g.Hrvoje

27.9.2017.

PREDMET: UPIT ZA UTOVAR ROBE NA RELACIJI ILMENDORF-BESTOVJE

VRSTA I KOLIČINA ROBE: novi viličari (2 kom)

TEŽINA ROBE:

Unsere Ordernr.:	1.21.01.5783	Ihre Order 097-2	Seriennr.: FN553955
Fahrzeugtyp:	1 x unverp. Stapler Typ TFG 320 GE 120-500DZ		PELAKKI
Gewicht, total:	3.323 kg		
Abmessungen:	Gerät ca. : (2318+1200) x 1113 x 2242 mm		
Unsere Ordernr.:	1.021.016.01.5761	(Ihre Order 080	Seriennr.: FN551566
Fahrzeugtyp:	1 x unverp. Stapler Typ EFG 425s GE 115-470DZ		EL 060211
Gewicht, total:	3.165,00 kg		
Abmessungen:	Gerät ca (2.441+1.150) x 1.198 x 2.240 mm		

MJESTO UTOVARA: Spedition TETTKE., Römerstrasse 1, D-85290 ILMENDORF
Kontakt osoba: Herr.Titze, tel:0049-8457 / 9299-12

DATUM UTOVARA: 28.9.2017
DATUM ISTOVARA: 29.9.2017.

MJESTO ISTOVARA: MLAKAR VILIČARI d.o.o., 10437 Bestovje, Savska cesta 1 a
KONTAKT OSOBA: Andrea Skendrović tel.: 3335-642

Za sve dodatne informacije izvolite nam se obratiti.
 S poštovanjem, **MLAKAR VILIČARI d.o.o.**
Andrea Skendrović

Slika 13. Upit za utovar robe na relaciji ILMENDORF-BESTOVJE

Izvor: Interni podaci MLAKAR VILIČARI d.o.o.

MLAKAR VILIČARI

10437 BESTOVJE : Savska cesta 1/a ; Tel.:+385 01 3335 666 ; Fax:+385 01 3335 640 ; http://www.mlakar-vilicari.hr
ZIRO RAČUN RBA:2484008-1100351134 **MB:1306944**

Registarska oznaka vozila: VŽ 781 LE / VŽ 959 NA

TRAST
n/r g.Hrvoje

27.9.2017.

PREDMET: NALOG ZA UTOVAR ROBE NA RELACIJI ILMENDORF-BESTOVJE

VRSTA I KOLIČINA ROBE: novi viličari (2 kom)

TEŽINA ROBE:

Unsere Ordernr.:	1.21.01.5783	Ihre Order 097-2	Seriennr.: FN553955
Fahrzeugtyp:	1 x unverp. Stapler Typ TFG 320 GE 120-500DZ		
Gewicht, total:	3.323 kg		
Abmessungen:	Gerät ca. : (2318+1200) x 1113 x 2242 mm		
Unsere Ordernr.:	1.021.016.01.5761	(Ihre Order 080	Seriennr.: FN551566
Fahrzeugtyp:	1 x unverp. Stapler Typ EFG 425s GE 115-470DZ		
Gewicht, total:	3.165,00 kg		
Abmessungen:	Gerät ca (2.441+1.150) x 1.198 x 2.240 mm		

MJESTO UTOVARA: Spedition TETTKE., Römerstrasse 1, D-85290 ILMENDORF
Kontakt osoba: Herr.Titze, tel:0049-8457 / 9299-12

DATUM UTOVARA: 28.9.2017
DATUM ISTOVARA: 29.9.2017.

MJESTO ISTOVARA: MLAKAR VILIČARI d.o.o., 10437 Bestovje, Savska cesta 1 a
KONTAKT OSOBA: Andrea Skendrović tel.: 3335-642

CIJENA TRANSPORTA: 500 EUR

Za sve dodatne informacije izvolite nam se obratiti.
 S poštovanjem, **MLAKAR VILIČARI d.o.o.**
Andrea Skendrović

Slika 14. Nalog za utovar robe na relaciji ILMENDORF-BESTOVJE

Izvor: Interni podaci MLAKAR VILIČARI d.o.o.

Nakon što je obrađen upit za utovar robe na definiranoj relaciji, izdaje se nalog koji je prikazan na slici 14., gdje je definirana cijena transporta u iznosu od 500 EUR, odnosno 3.750,00 kn. Detaljan i cjelovit izračun vozarine prikazan je na slici 19.

Mlakar viličari d.o.o.

JUNGHEINRICH HAMBURG (Šifra: 6200)
AM STADTRAND 35
D-22047 Hamburg
NJEMAČKA

Zaključak: Z-292/2017

Datum dokumenta: 29.9.2017.
Datum veznog dok.: 18.9.2017.
Broj računa dobavljača: 70102664, 70102843
Skladište: 02

PRIMKA KALKULACIJA 1128

Narudžba br. 080, 097-2

RB	Šifra artikla	Naziv artikla	Kol	Jmj	Jedinična cij. (dev)	Vrij. od dob. (dev)	% Rabat Izn.rab (dev)	% Ost Tr.ost. (dev)	% Pri Tr.pri. (dev)	Fakturna vrij. (dev)	Tečaj	Fakturna vrijednost	% Pri (km)	Fakturna cijena	% Carina	% Šped Vrij. Šped.	% Ostalo zav. tr.	% Marža	Nabavna cijena	Nabavna vrijednost	VPC
1	460-200076	TFG 320 GE 120 DZ 500	1,00	kom	15.754,00	15.754,00	0,00	0,00	0,00	15.754,00	7,49802	118.123,78	1,25	118.123,78	0,00	0,00	0,00	0,00	119.594,98	119.594,98	119.594,98
					15.754,00	15.754,00	0,00	0,00	0,00	15.754,00	7,49802	118.123,78	1,25	118.123,78	0,00	0,00	0,00	0,00	119.594,98	119.594,98	119.594,98
2	433-250031	EFG 425 G 115 DZ 470	1,00	kom	24.402,00	24.402,00	0,00	0,00	0,00	24.402,00	7,49802	182.966,64	1,25	182.966,64	0,00	0,00	0,00	0,00	185.245,44	185.245,44	185.245,44
					24.402,00	24.402,00	0,00	0,00	0,00	24.402,00	7,49802	182.966,64	1,25	182.966,64	0,00	0,00	0,00	0,00	185.245,44	185.245,44	185.245,44

Rekapitulacija:

Vrijednost od dobavljača (dev):	40.156,00	Fakturna vrijednost (kn):	301.090,42
Vrijednost rabata (dev):	0,00	Vrijednost prijevoza (kn):	3.750,00
Vrijednost ostalih troškova (dev):	0,00	Vrijednost carine (kn):	0,00
Vrijednost prijevoza (dev):	0,00	Vrijednost špedicije (kn):	0,00
Fakturna vrijednost (dev):	40.156,00	Vrijednost ostalih zavisnih troškova (kn):	0,00
Tečaj:	7,49801800	Nabavna vrijednost (kn):	304.840,42

Izradio/la primku: Željka Kovač

Izradio / la kalkulaciju: Andrea Skendrović

Skladištar: Željka Kovač

1/1

Slika 15. Primka kalkulacija prvi uvoz

Izvor: Interni podaci MLAKAR VILIČARI d.o.o.

Na slici 15., prikazana je primka kalkulacija vrijednosti robe. Nabavna vrijednost čeonog plinskog viličara iznosi 119.594,98 kn, dok čeonog elektroničkog viličara iznosi 185.245,44 kn. Ukupna fakturna vrijednost iznosi 301.090,42 kn, dok vrijednost prijevoza iznosi 3.750,00 kn. Ukupna nabavna vrijednost robe iznosi 304,840,42 kn.

Na slici 16., odnosno 17., prikazan je detaljan račun za uvoz čeonog plinskog, odnosno čeonog elektroničkog viličara.

Jungheinrich Export AG & Co KG · Postfach 70 09 41 · 22009 Hamburg
Firma
MLAKAR VILICARI d.o.o.
Savska cesta 1a
10437 BESTOVJE
KROATIEN
UID-Nr HR02429758404

Rechnung		Bitte immer angeben / Please refer to	
Rechnungsdatum / Invoice date	18.09.2017	Seite / Page	1 / 2
Rechnungsnummer / Invoice number	70102664	Kundennummer / Customer no.	18200631
Sachbearbeiter / Person responsible	Verona Bruenger	Telefon / Phone	040/6948-3535
E-Mail / E-mail	verona.bruenger@jungheinrich.de	Fax / Fax	040/6948-753535
Ihre Bestellung / Your order	97-2 f. Vilstroj-Flodine	Ihr Bestelltdat. / Your order date	01.08.2017
Interne Auftragsnr. / Internal order no.	1823030695	Interne Rechnungsnr. / Internal invoice no.	1880103611
Lieferbedingungen / Terms of delivery	EXW AB WERK	Versandbedingung / Dispatch Condition	XF
Lieferdatum: 18.09.2017		VK-Büro / Office	1845
VT-Weg / DC	01		

Pos.	Bezeichnung	Artikel Nummer	Menge ME	Preis/Einh EUR	Betrag EUR
Zolltarif-Nr.: 84272019					
0010	TFG; 320 Equip.Nr.: FN553955	51347766	1,00	ST	
0020	Hubgeruest; DZ, h3=5000 / h1=2248 m	51349615	1,00	ST	
0030	Gabelzinken; 40 x 100 x 1200 mm; IS	51347784	1,00	ST	
0040	Seitenschieber; integriert 980 mm b	51348960	1,00	ST	
0050	Zusatzhydraulik; ZH1 für ISS	51348079	1,00	ST	
0060	Bereifung; SE v. 6.50-10, h. 18x7-8	51348100	1,00	ST	
0070	Akustisches Warnsignal; Rückwärtsfa	51348152	1,00	ST	
0080	Beleuchtung; StVZO	51348149	1,00	ST	
0090	Abgasendrohr; hochgezogen	51348154	1,00	ST	

Nettowert 15.754,00
E n d b e t r a g 15.754,00

Es gelten ausschließlich unsere Allgemeinen Lieferbedingungen in der jeweils gültigen Fassung, die wir Ihnen auf Anfrage gern zur Verfügung stellen.
Our General Terms and Conditions of Delivery in the valid version exclusively apply which can be submitted upon your request.
Jungheinrich Export AG & Co. KG · Postfach 70 09 41 · 22009 Hamburg · Telefon +49 40 6948-0 · info@jungheinrich.de · www.jungheinrich.de
Firma der Gesellschaft Hamburg · Registergericht Hamburg HRB 105 768 · Güternummer 275820069 · Ust-Ident.Nr. DE 814850695 · GLN 43 99901467682
Bankverbindung: Commerzbank AG Hamburg (BLZ 250 200 000) BIC 2500 0000 · SWIFT: COMDE333 · IBAN-Nr. DE36 2509 0000 0042 9977 00 · BIC: COMDE333
Persönlich haftende Gesellschafterin Jungheinrich AG · Vorsitzender des Aufsichtsrates der Jungheinrich AG Jürgen Pedinghaus · Vorstand der Jungheinrich AG Hans-Göorg Frey,
Vorstandsrat · Dr. Lars Brösicke · Dr. Volker Risse · Dr. Oliver Lohse · Dr. Klaus Dieter Rosenbach · Sitz der Jungheinrich AG Hamburg · Registergericht Hamburg HRB 105 768

Slika 16. Račun za čeonu plinski viličar
Izvor: Interni podaci MLAKAR VILIČARI d.o.o.

Jungheinrich Export AG & Co KG · Postfach 70 09 41 · 22009 Hamburg
Firma
MLAKAR VILICARI d.o.o.
Savska cesta 1a
10437 BESTOVJE
KROATIEN
UID-Nr HR02429758404

Rechnung		Bitte immer angeben / Please refer to	
Rechnungsdatum / Invoice date	25.09.2017	Seite / Page	1 / 2
Rechnungsnummer / Invoice number	70102843	Kundennummer / Customer no.	18200831
Sachbearbeiter / Person responsible	Verona Bruenger	Telefon / Phone	040/6948-3535
E-Mail / E-mail	verona.bruenger@jungheinrich.de	Fax / Fax	040/6948-753535
Ihre Bestellung / Your order	050 f. Radin Print	Ihr Bestelltdat. / Your order date	03.07.2017
Interne Auftragsnr. / Internal order no.	1823030550	Interne Rechnungsnr. / Internal invoice no.	1880103750
Lieferbedingungen / Terms of delivery	EXW AB WERK	Versandbedingung / Dispatch Condition	XF
Lieferdatum: 25.09.2017		VK-Büro / Office	1845
VT-Weg / DC	01		

Pos.	Bezeichnung	Artikel Nummer	Menge ME	Preis/Einh EUR	Betrag EUR
Zolltarif-Nr.: 84271010					
0010	EPG; 425 Equip.Nr.: FN551566	51363331	1,00	ST	
0020	Ausstattungspaket; Drive & Lift Plus	51237806	1,00	ST	
0030	Hubgeruest; DZ; h3=4700 / h1=2190 m	51363226	1,00	ST	
0040	Gabelzinken; 40 x 120 x 1150 mm	50431479	1,00	ST	
0050	Seitenschieber; integr; 1120mm breit;	50113587	1,00	ST	
0060	Zusatzhydraulik ZH 3, für ZT/DZ	50125523	1,00	ST	
0070	SE-Bereifung; 23x9-10 vorne NK	51237732	1,00	ST	
0080	SE-Bereifung; 18x7-8 hinten NK	51237736	1,00	ST	
0090	Rückspiegel; Panorama innen rechts	50113614	1,00	ST	
0100	AKUSTISCHER WARNSUMMER	SOEL_210	1,00	ST	
0110	Comfort Display; mit autom. Parkbre	51368204	1,00	ST	
0120	Arbeitsscheinwerfer; 2 Stück vorn,	50113621	1,00	ST	
0130	Blitzleuchte; Position P3	50113625	1,00	ST	

Es gelten ausschließlich unsere Allgemeinen Lieferbedingungen in der jeweils gültigen Fassung, die wir Ihnen auf Anfrage gern zur Verfügung stellen.
Our General Terms and Conditions of Delivery in the valid version exclusively apply which can be submitted upon your request.
Jungheinrich Export AG & Co. KG · Postfach 70 09 41 · 22009 Hamburg · Telefon +49 40 6948-0 · info@jungheinrich.de · www.jungheinrich.de
Firma der Gesellschaft Hamburg · Registergericht Hamburg HRB 105 768 · Güternummer 275820069 · Ust-Ident.Nr. DE 814850695 · GLN 43 99901467682
Bankverbindung: Commerzbank AG Hamburg (BLZ 250 200 000) BIC 2500 0000 · SWIFT: COMDE333 · IBAN-Nr. DE36 2509 0000 0042 9977 00 · BIC: COMDE333
Persönlich haftende Gesellschafterin Jungheinrich AG · Vorsitzender des Aufsichtsrates der Jungheinrich AG Jürgen Pedinghaus · Vorstand der Jungheinrich AG Hans-Göorg Frey,
Vorstandsrat · Dr. Lars Brösicke · Dr. Volker Risse · Dr. Oliver Lohse · Dr. Klaus Dieter Rosenbach · Sitz der Jungheinrich AG Hamburg · Registergericht Hamburg HRB 105 768

Slika 17. Račun za čeonu elektronički viličar
Izvor: Interni podaci MLAKAR VILIČARI d.o.o.

Kao što se može iščitati iz računa definiran je EXW paritet. To znači da prodavač nema nikakve troškove, te da kupac unajmljuje prijevoznika koji će mu robu dostaviti na željenom mjestu. Kupac preuzima robu i odgovornost u tvornici prodavatelja, a zbog toga prodavatelj ne snosi nikakve troškove.

2 Primjerak za primatelja
Exemplaire du destinataire

31560001460533

1 Poljitelj (ime, adresa, zemlja)
Expéditeur (nom, adresse, pays)
SPEDICIJU TETIĆE
ROBERTOVIĆI
D-85200 ILMENDORF

2 Primatelj (ime, adresa, zemlja)
Destinataire (nom, adresse, pays)
MLAKAR VILIČARI
1R-10437 BESTOVJE

3 Mjesto isporuke (mjesto, zemlja, datum)
Lieu prévu pour la livraison de la marchandise (lieu, pays, date)
1R-10437 BESTOVJE

4 Mjesto i datum preuzimanja pošiljke na prijevoz (mjesto, zemlja)
Lieu et date de la prise en charge de la marchandise (lieu, pays)
29.09.2012 ILMENDORF

5 Popratne liste
Documents annexes
LITEX 1010

6 Oznaka i broj
Marques et numéros
19+21+22

7 Broj koleta
Nombre des colis

8 Vrsta ambalaže
Nature de l'emballage
2 x VILICAR

9 Vrsta robe
Designation des marchandises

10 Statistički broj
No. statistique

11 Bruto težina, kg
Poids brut, kg
6430 kg

12 Zapremina m³
Volume m³

13 Uputstva pošiljatelja (za carinske i druge radnje)
Instructions de l'expéditeur

14 Otkrivanje o plaćanju vozarine
Prescriptions d'affranchissement
 Plaća pošiljatelj
 Plaća primatelj

21 Napomeno u
Chambre à
dans le
20

15 Produzice
Remboursement

16 Prijevoznik (ime, adresa, zemlja)
Transporteur (nom, adresse, pays)
Transporti d.o.o.
HR-42000 VARAŽDIN, Istarska 4
1R-721-LE/1/2-855-2A

17 Ostali prijevoznici (ime, adresa, zemlja)
Transporteurs successifs (nom, adresse, pays)

18 Primjedbe i ograničenja prijevoznika
Reserves et observations du transporteur

19 Posebni dogovori
Conventions particulières

20 Plaća
à payer par
Prijevoznik
Prix de transport
Spécifiez
Réductions
Deductions
Sols
Suppléments
Autres tolérances
Frais accessoires
UR (SNC)
TOTAL

24 Pošiljku preuzeo:
Marchandises reçues:
29.9.2012
MLAKAR
VILIČARI
BESTOVJE Savska 1a

22
Propis i pečat pošiljatelja
Signature et timbre de l'expéditeur

23
Propis i pečat prijevoznika
Signature et timbre du transporteur

24
Propis i pečat primatelja
Signature et timbre du destinataire

MEDUNARODNI TOVARNI LIST
LETTRE DE VOITURE
INTERNATIONALE

CMR c 1392453

Na ovaj prijevoz će se primijeniti Konvencija o ugovoru za međunarodni prijevoz robe cestom, bez obzora na bilo koje suprotne propise.

Ce transport est soumis, nonobstant toute clause contraire à la Convention relative au contrat de transport international de marchandises par route (CMR).

1-15
19+21+22
19+21+22
1-15

Priloge su odgovorne pošiljatelj ili primatelj, a ne prijevoznik.

Les pièces annexes sont de la responsabilité de l'expéditeur ou du destinataire, et non du transporteur.

U slučaju sporne robe, upitni iznos inventarne potvrde u zadržanju mora biti dostavljen prijevozniku, a primatelj odgovoran za oštećenje robe i za slučaj gubitka robe, a ako se radi o robe, ADR.

En cas de marchandises disputées, l'avis de réserve doit être communiqué au transporteur, et le destinataire responsable de l'endommagement de la marchandise et de la perte de la marchandise, à moins qu'il ne s'agisse de marchandises.

Slika 18. CMR - ILMENDORF-BESTOVJE

Izvor: Interni podaci MLAKAR VILIČARI d.o.o.

Na slici 18., prikazan je ključan dokument u ovom procesu prijevoza, odnosno uvoza robe, CMR se odnosi na međunarodni sporazum o međunarodnom prijevozu cestom. Predstavlja, konvenciju o ugovoru o međunarodnom prijevozu robe cestom. Sporazum regulira dodjelu i izvršavanje naloga te postupke u slučaju neispunjavanja obveza kao i gubitka ili oštećenja robe koja se prevozi. Sporazum također sadrži

odredbe vezane uz reklamacije i situaciju uzastopnih prijevoznika. Ukoliko predmet nije u dovoljnoj mjeri pokriven CMR sporazumom, kao nadopuna vrijede državni zakoni. Sporazum je isključivo namijenjen za utovar cestovnih vozila. U okviru CMR-a kontejneri ili izmjenjivi sanduci se sami po sebi ne ubrajaju u vozila. Za međunarodni prijevoz te vrste izdaje se standardizirani CMR teretni list.

Definirani su podaci o pošiljatelju, primatelju, mjestu isporuke, datum i mjesto preuzimanja pošiljke na prijevoz, popratne liste, definirana je vrsta robe, bruto težina prijevoza, u ovom slučaju se radi o 6.488,00 kg.

4559

Trasit
Logistika

Trast express d.o.o.
Vojvodici 11, Novaki Samoborski
10431 Sveta Nedelja
OIB: 86224594347
Info T: 072 500 500
www.trast.hr

MLAKAR VILIČARI d.o.o.
SAVSKA C. 1a
10437 BESTOVJE Hrvatska
MB: 1306944 OIB: 02429758404

Račun-RI / TRAST EXPRESS d.o.o
OIB: 86224594347
Vojvodici 11, 10431 SVETA NEDELJA
RAČUN 4239/00911/5
Datum isporuke: 29.09.2017
Datum dospjeća: 29.10.2017
Ref. broj: 2017/0021578
Pozicija: 17007148
Nadzorna knj./dispozicija: 24/17/09/063
Vrsta posla: UVOZ / IMPORT
Vrsta robe: KOMERCIJALNA ROBA
Koleta: 2 KOL
Kol./Tež.: 6.488,00 KG
Prijevoz:

Uvoznik/Izvoznik: MLAKAR VILIČARI d.o.o., 10437 BESTOVJE, Hrvatska
Pošiljatelj: SPEDITION TETTKE, ILMENDORF, NJEMAČKA
Primatelj: MLAKAR VILIČARI, BESTOVJE, HRVATSKA
Relacija od: ILMENDORF Njemačka do: BESTOVJE Hrvatska

Br.	Opis isporuke (dobara ili usluge)	Porezni uvjet	Cijena bez poreza	PDV	Ukupno
3-H34	VOZARINA-CESTOVNI ILMENDORF-BESTOVJE	E-IL3	3.750,00	937,50	4.687,50
UKUPNO kn:			3.750,00	937,50	4.687,50
Za platiti					4.687,50

E-IL3 Oporezivo po stopi PDV-a od 25% 3.750,00

NAPOMENA:
Uplate po ovom računu izvršite na IBAN / ŽR: HR0424920081100031567 s pozivom na broj: 03 009113-1700215787

Mjesto i datum izdavanja: ZAGREB, 29.09.2017 09:45
Način plaćanja: Transakcijski račun

Fakturirao: Hrvoje Šikić
Voditelj odjela:
Direktor podružnice:

Kontakt: Med. cestovni tr. ZG, ...

6510 / 1400 / 3750,00 / 937,50

HACCP ISO 9001 ISO 14001

Tud upis: Trgovački sud Zagreb MBS 080726503 / Račun kod Podravka banka d.d IBAN: HR002386002119009719 Temeljni kapital 20.000,00 kn, Direktor: Mijal Begović OIB: 86224594347

Slika 19. Vozarina-cestovni ILMENDORF-BESTOVJE

Izvor: Interni podaci MLAKAR VILIČARI d.o.o.

Upotrijebljena dokumentacija obuhvaća CMR, obračun i fakturu tereta i prijevoza, kao i listu pakiranja.

Drugi uvoz vrši se na relaciji Hamburg-Bestovje. Vrši se uvoz viličara (2 kom.), regalnog viličara, te ručnog baterijskog viličara s kranom, te određene količine dijelova. Cjelokupni proces dopreme robe prikazan je na slici 27. kroz dijagram toka.

Vrsta i količina robe, kao i težina robe i njihove karakteristike prikazane su na slici 20., koja prikazuje upit za utovar robe na relaciji Hamburg-Bestovje. Također na slici 20., definirano je i mjesto utovara i istovara, te datum utovara i istovara, kao i tehnička specifikacija robe.

Tehnička specifikacija regalnog viličara:

- Dimenzije: ((1780) x 1270 x 2075 mm)
- Kran viličara dimenzije: ((2900) x 1000 x 1700 mm)
- Težina: 3.100,00 kg

Tehnička specifikacija ručnog baterijskog viličara s kranom:

- Dimenzije: (672+1.150) x 800 x 2.100 mm
- Težina: 855 kg

Nakon što je obrađen upit za utovar robe na definiranoj relaciji, izdaje se nalog koji je prikazan na slici 21., gdje je definirana cijena transporta u iznosu od 565,00 EUR, odnosno 5.679,00 kn. Detaljan i cjelovit izračun vozarine prikazan je na slici 26., račun vozarina-cestovni Hamburg-Bestovje.

MLAKAR VILIČARI

10437 BESTOVJE ; Savska cesta 1/a ; Tel.: +385 01 3335 666 ; Fax: +385 01 3335 640 ; http://www.mlakar-vilicari.hr
ZIRO RAČUN RBA: 2484008-1100351134 MB: 1306944

LAGERMAX AED CROATIA d.o.o.
n/r g. Vlado Posavec

10.6.2017.

PREDMET: UPIT ZA UTOVAR UTOVAR VILIČARA NA RELACIJI HAMBURG-BESTOVJE

VRSTA I KOLIČINA ROBE: novi viličari (2 kom)

TEŽINA ROBE:

Unsere Ordnernr.:	1.021.01.5696	Ihre Order 044	///	Seriennr.:	90528682
Fahrzeugtyp:	1x EJC 112 G 115-320ZT	:	(672+1150) x 800 x 2100 mm		02841 SL ZA VILICAR POD ZA MJE
Gewicht total:	855 kg				
Unsere Ordnernr.:	1.021.01.5693	Ihre Order 041	///	Seriennr.:	91117975
Fahrzeugtyp:	1 x ETV 214 GE 115-530DZ	:	(1780) x 1270 x 2075 mm		- EGA & LI
	1 x palette Mast (kran viličara)	:	(2900) x 1000 x 1700 mm		
Gewicht, total:	3100 kg				

ADRESA UTOVARA: Bergemann & Co., Nchf., GmbH · Finkenwerder Weg 6 · 21129 Hamburg
Kontakt: Hr. Magier Tel: 040-75609935

DATUM UTOVARA: 15.6.2017
DATUM ISTOVARA: 19.6.2017.

MJESTO ISTOVARA: MLAKAR VILIČARI d.o.o., 10437 Bestovje, Savska cesta 1 a
KONTAKT OSOBA: Andrea Skendrović tel.: 3335-642

Za sve dodatne informacije izvolite nam se obratiti.
S poštovanjem,

MLAKAR VILIČARI d.o.o.
Andrea Skendrović

Slika 20. Upit za utovar viličara na relaciji HAMBURG-BESTOVJE

Izvor: Interni podaci MLAKAR VILIČARI d.o.o.

AED
ALTIMA EXPRESS DISTRIBUTION

NALOG ZA UTOVAR

Lagermax AED Croatia d.o.o.
Poslovnica
Odjel
Fax

a) međunarodni kamionski b) međunarodni zbirni c) nacionalni transport

(obavezno za potrebu)
DATUM UTOVARA: 15.06.2017.
(planirani datum utovara)
ADRESA UTOVARA: Bergemann & Co., Nchf., GmbH · Finkenwerder Weg 6 · 21129 Hamburg
Kontakt: Hr. Magier Tel: 040-75609935

POŠILJATELJ: Jungheinrich Hamburg
KONTAKT OSOBA I BROJ TELEFONA: (kontakt osoba pošiljatelja i broj telefona)

IZVOZNO CARINJENJE: (mjesto carinjenja i naziv špeditera)
PARITET: (mjesto carinjenja i naziv špeditera)
NAZIV ROBE: novi viličari / 2 kom

Unsere Ordnernr.:	1.021.01.5696	Ihre Order 044	///	Seriennr.:	90528682
Fahrzeugtyp:	1x EJC 112 G 115-320ZT	:	(672+1150) x 800 x 2100 mm		
Gewicht total:	855 kg				
Unsere Ordnernr.:	1.021.01.5693	Ihre Order 041	///	Seriennr.:	91117975
Fahrzeugtyp:	1 x ETV 214 GE 115-530DZ	:	((1780) x 1270 x 2075 mm)		
	1 x palette Mast (kran viličara)	:	(2900) x 1000 x 1700 mm		
Gewicht, total:	3100 kg				

UKUPNA TEŽINA: 3955 kg

VRIJEDNOST POŠILJKE:

*** Popuniti samo za ADR pošiljke.
KJ ADR: _____ UN br: _____ Rješenje za uvoz DA / NE
Granični prijelaz: _____

UVOZNO CARINJENJE Lagermax AED Croatia
(mjesto carinjenja i naziv špeditera)
DATUM ISTOVARA: 19.06.2017.
(planirani datum istovara)
UVOZNIK: MLAKAR VILIČARI d.o.o.
(naziv firme)
PRIMATELJ: MLAKAR VILIČARI d.o.o.
(naziv firme)
ADRESA ISTOVARA: Savska 1a, 10437 Bestovje
(država, poštanski broj i grad, ulica)

CIJENA PRIJEVOZA: 565,00 EUR
OSTALO: _____

Datum: 13.06.2017. Nalogodavac: MLAKAR VILIČARI d.o.o.
Broj telefona: 3335-642

Poslužujemo u skladu s odredbama Općih uvjeta poslovanja međunarodnih otpremnika Hrvatske, Zagreb - 1993
Izdavatelj: Marina Bernavčić Opoprijetelj: Marija Hadravica

Stranica 1/1 LMX HR 017 Naziv obrasca Izdavanje br 1 od 29.10.2004

Slika 21. Nalog za utovar na relaciji HAMBURG-BESTOVJE

Izvor: Interni podaci MLAKAR VILIČARI d.o.o.

MLAKAR viličari d.o.o.

JUNGHEINRICH HAMBURG (šifra: 6200)
AM STADTRAND 35
D-22047 Hamburg
NJEMAČKA

Zaključak: Z-173/2017

Datum dokumenta: 19.6.2017.
Datum veznog dok.: 29.5.2017.
Broj računa dobavljača: 70100141,70100219,7010002
0,70100395.
Skladište: 02

PRIMKA KALKULACIJA 0704

Narudžba br: 41,42,44,53.

RB	Šifra artikla	Naziv artikla	Kol	Jmj	Jedinična cij. (dev) Vrij. od dob. (dev)	% Rabat Izn.rab (dev)	% Ost Tr.ost. (dev)	% Pri Tr.pri. (dev)	Fakturna vrij. (dev)	Tečaj	Fakturna vrijednost	% Pri (kn) Troš. prij.	Fakturna cijena	% Carina	% Šped Vrij. šped.	% Ostalo zav. tr.	% Marža	Nabavna cijena	Nabavna vrijednost	VPC
1	441-140044	ETV 214 GE 115 DZ 710	1,00	kom	23.262,00 23.262,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	23.262,00	7,39775	172.086,46	1,79 3.082,31	172.086,46 172.086,46	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	175.168,77 175.168,77	175.168,77	175.168,77
2	421-312023	ERC 212 G 115 DZ 4705	1,00	kom	9.058,00 9.058,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	9.058,00	7,39775	67.008,82	1,79 1.200,22	67.008,82 67.008,82	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	68.209,04 68.209,04	68.209,04	68.209,04
3	420-120297	EJC 112 G 115 ZT 290	1,00	kom	5.226,00 5.226,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	5.226,00	7,39775	38.660,64	1,79 692,47	38.660,64 38.660,64	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	39.353,11 39.353,11	39.353,11	39.353,11
4	420-120296	EJC 112 G 115 ZT 320	1,00	kom	5.317,50 5.317,50	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	5.317,50	7,39775	39.337,54	1,79 704,59	39.337,54 39.337,54	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	40.042,13 40.042,13	40.042,13	40.042,13

Rekapitulacija:

Vrijednost od dobavljača (dev):	42.863,50	Fakturna vrijednost (kn):	317.093,46
Vrijednost rabata (dev):	0,00	Vrijednost prijevoza (kn):	5.679,59
Vrijednost ostalih troškova (dev):	0,00	Vrijednost carine (kn):	0,00
Vrijednost prijevoza (dev):	0,00	Vrijednost špedicije (kn):	0,00
Fakturna vrijednost (dev):	42.863,50	Vrijednost ostalih zavisnih troškova (kn):	0,00
Tečaj:	7,39775000	Nabavna vrijednost (kn):	322.773,05

Skladištar:
Željka Kovač

Izradio/la primku:
Andrea Skendrović

Izradio / la kalkulaciju:
Andrea Skendrović

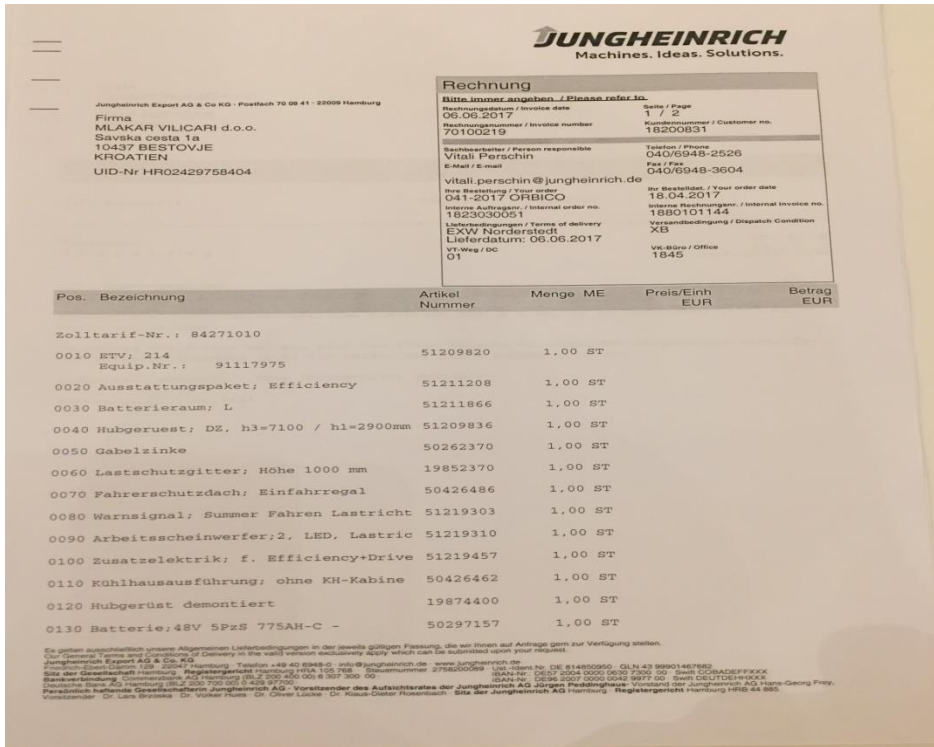
1/1

Slika 22. Primka kalkulacija drugi uvoz

Izvor: Interni podaci MLAKAR VILIČARI d.o.o.

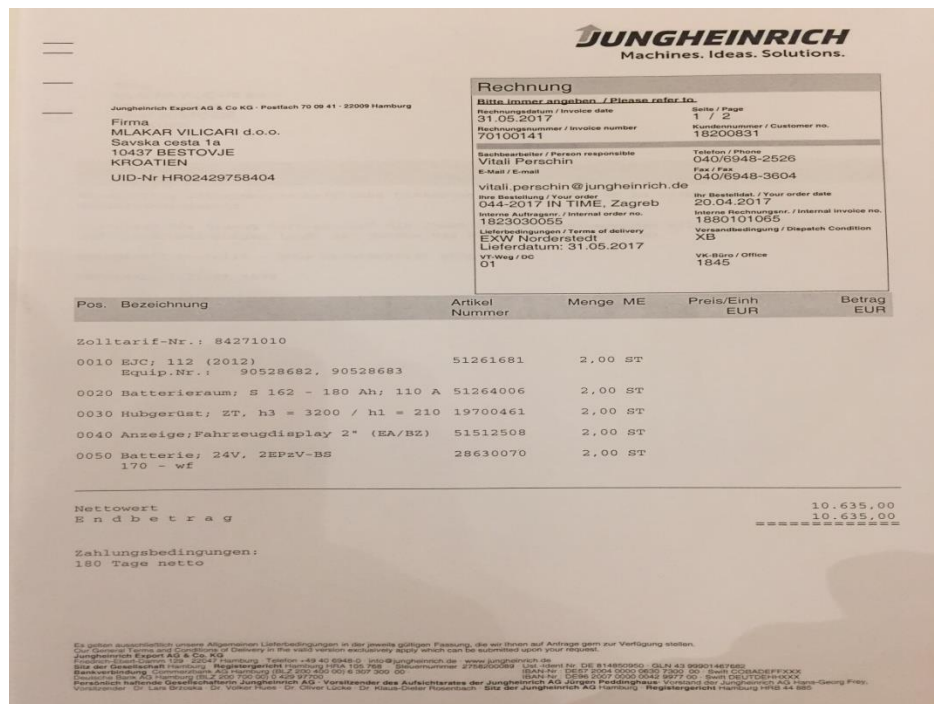
Na slici 22., prikazana je primka kalkulacija vrijednosti robe. Nabavna vrijednost regalnog viličara iznosi 175.168,77 kn, dok ručnog baterijskog viličara s kranom iznosi po jedinici 39.535,11 kn odnosno 40.042,13 kn. Cijena dijelova i viličara iznosi 68.209,04. Ukupna fakturna vrijednost iznosi 317.093,46 kn, dok vrijednost prijevoza iznosi 5.679,59 kn. Ukupna nabavna vrijednost robe iznosi 322.773,05 kn.

Na slici 22., odnosno 24., prikazan je detaljan račun za uvoz regalnog viličara, odnosno ručnog baterijskog viličara s kranom.

Slika 23. Račun za regalmobil viličar

Izvor: Interni podaci MLAKAR VILIČARI d.o.o.

Slika 24. Račun za ručni baterijski viličar s kranom

Izvor: Interni podaci MLAKAR VILIČARI d.o.o.

Kao što se može iščitati iz računa definiran je EXW paritet. To znači da prodavač nema nikakve troškove, te da kupac unajmljuje prijevoznika koji će mu robu dostaviti na željenom mjestu. Kupac preuzima robu i odgovornost u tvornici prodavatelja, a zbog toga prodavatelj ne snosi nikakve troškove.

2 Primjerak za primatelja
Exemplaire du destinataire

1 Pošiljatelj (ime, adresa, zemlja)
Expéditeur (nom, adresse, pays)
Jungheinrich Export AG & Co. KG
Friedrich-Ebert-Damm 129
22047 Hamburg

MEDUNARODNI TOVARNI LIST
LETTRE DE VOITURE
INTERNATIONALE **CMR** M 050044

16 Prijevoznik (ime, adresa, zemlja)
Transporteur (nom, adresse, pays)
AUTOPRIJEVOZNIK
ZDRAVKO SATLER
ĐURMANEC BR. 120
Tel./fax: 049/346-318, Mob: 099/250-187
OIB: 60257961637

17 Ostali prijevoznici (ime, adresa, zemlja)
Transporteurs successifs (nom, adresse, pays)
NR 195 HT NR 957 HP

18 Primjabe i ograničenja prijevoznika
Réserves et observations du transporteur

3 Mjesto isporuke (mjesto, zemlja, datum)
Lieu prévu pour la livraison de la marchandise (lieu, pays, date)
ZAGREB

4 Mjesto i datum preuzimanja pošiljke na prijevoz (mjesto, zemlja)
Lieu et date de la prise en charge de la marchandise (lieu, pays)
HAMBURG Hamburg

5 Popratne liste
Documents annexés

6 Oznaka i broj
Maugues et numéros
5 DOLINA

7 Broj koleta
Nombre des colis
VILICARI + DHELOVI

8 Vrsta ambalaže
Nature de l'emballage

9 Vrsta robe
Designation des marchandises

10 Statistički broj
No. statistique

11 Bruto težina, kg
Poids brut, kg
6.464 kg

12 Zapremina m³
Volume m³

13 Uputstva pošiljatelja (za carinske i druge ranje)
Instructions de l'expéditeur

14 Određite o plaćanju vozarine
Prescriptions d'affranchissement
 Plaća pošiljatelj/Franco
 Plaća primatelj/Non Franco

15 Poduzetac
Remboursement

19 Posebni dogovori
Conventions particulières

20	Plaća A payer par	Pošiljatelj Expéditeur	Valuta Monnaie	Primatelj Le destinataire
Prijevozni troškovi Prix de transport				
Sniženje Réductions				
Ostatak Solde				
Dodatak Suppléments				
Ostali troškovi + Frais accessoires				
UKUPNO TOTAL				

21 Ispostavljeno u
Établi à

22 Jungheinrich Export AG & Co. KG
Friedrich-Ebert-Damm 129
22047 Hamburg

23 AUTOPRIJEVOZNIK
ZDRAVKO SATLER
ĐURMANEC BR. 120
Tel./fax: 049/346-318 Mob: 099/250-187
OIB: 60257961637

24 Pošiljku preuzeo:
Marchandises reçues:
Mje./Lieu: d.o.o. MLAKAR VILIČARI
BESTOVJE, Savska 1a

goldring

Slika 25. CMR za relaciju HAMBURG-BESTOVJE

Izvor: Interni podaci MLAKAR VILIČARI d.o.o.

Na slici 25., prikazan je CMR za relaciju Hamburg-Bestovje. Ključne specifikacije ovog dokumenta su već navedene u radu.

Definirani su podaci o pošiljatelju, primatelju, mjestu isporuke, datum i mjesto preuzimanja pošiljke na prijevoz, popratne liste, definirana je vrsta robe, bruto težina prijevoza, u ovom slučaju se radi o 5 roleta viličari + dijelovi što iznosi 6.464,00 kg.

2803

RAČUN broj: 5-425-010-511
 Zagreb, 19.06.2017.

Lagermax AED Croatia d.o.o.
 za međunarodno otpremljivanje
 HR 10296 Luka, Zagorske magistrale 16
 Tel.: +385(1)3440 555, Fax: +385(1)3440 588
 lagermax.aed@lagermax.aed.hr
 www.lagermax.aed.hr
 www.lagermax.com
 OIB: 06465158978 PDV ID: HR06465158978
 IBAN: HR3924840081104784154 SWIFT: RZBIHR2X
 Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb

Interni broj: 105442 Vrijeme: 11:17 Način plaćanja: Transakcijski račun Operator: 55
 Carinski obveznik:
 Mlakar viličari d.o.o.

Dobavljač:
 Regemann&Co GmbH - Hamburg
 Pozicija: 010-3117-0094700
 Paritet: FCA - HAMBURG
 JCD:
 Nadz.knj.:

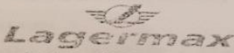
MLAKAR VILIČARI d.o.o.
 SAVSKA CESTA 1/A
 10437 BESTOVJE
 OIB/PDV ID: 02429758404 MB: 01306944
 ž.p.

Naziv:	Količina:	Ambitalaz:	Bruto kg:	Volumen m ³ :	Siglo:	Stranica:
viličari	0		0,00000	0,00000	ist Bestovje	1 / 1
Vrijednost:	0,00					(kn)
Car. vrijednost:	0,00					
OJ / Pla / Otp / Dat.por. : 010 / 100022 / 100022 / 19.06.17						
Šifra	Naziv	FN	Porez%	Količina	Jed. cijena	Iznos
00000001055	Cestovni transport		25,00	1,00	5.679,59	5.679,59
Ukupno usluge:						5.679,59
Osnovica (25,00%):						5.679,59
Porez (25,00%):						1.419,90
UKUPNO ZA PLATITI (kn):						7.099,49

Molimo da pri plaćanju navedete model 11 i broj 0108-1000225-105442 na IBAN HR3924840081104784154

NAČIN PLAĆANJA: Virman
 Prilozi: kopija em-a

1077404946

Lagermax AED Croatia d.o.o.
 10296 Luka, Zagorske magistrale 16

Izradio(la): Vladimir Posavec Kontrolirao(la): Vladimir Erk

6570 / 5679,59
 1400 / 1419,90

Reklamacije uvažavamo 8 dana po primiku ratuna.
 Poslujemo u skladu s odredbama Općih uvjeta poslovanja međunarodnih otpremnika Hrvatske.

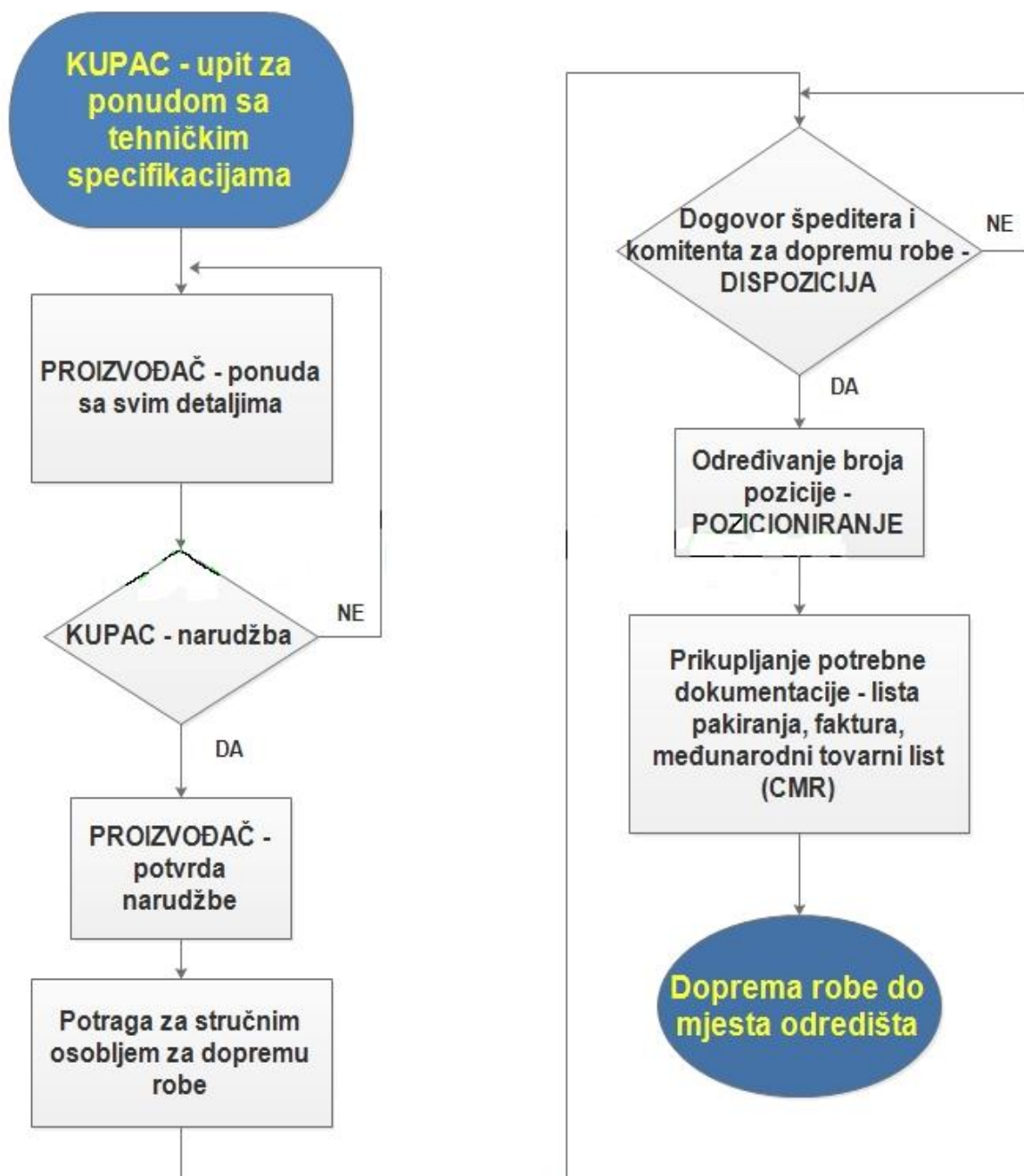
Lagermax AED Croatia d.o.o.; Zagorske magistrale 16, HR - 10 296 Luka, Upisano kod Trgovačkog suda u Zagrebu pod brojem MBS 080376302
 Temeljni kapital uplaćen u cijelosti 385.000,00 kn - Članovi uprave: Dino Mlakar, Vladimir Erk i Kristijan Barun
 OIB: 06465158978

Slika 26. Račun vozarina-cestovni Hamburg-Bestovje

Izvor: Interni podaci MLAKAR VILIČARI d.o.o

Na slici 26., prikazan je ukupni račun vozarine na relaciji Hamburg-Bestovje, te on iznosi 7.099,49 kn. Također upotrijebljen je i paritet FCA u Hamburgu. Prodavatelj predaje izvozno ocarinjenu robu u ruke prijevoznika kojeg odabire kupac na označenom mjestu. Prodavatelj je dužan isporučiti svu robu u skladu s ugovorom o prodaji i dati fakturu, kao što mora snositi i sve rizike i troškove pribavljanja izvozne dozvole, te obaviti sve izvozne carinske formalnosti. Upotrebljava se u svim prometnim granama.

Prikaz procesa dopreme robe prikazan je i definiran dijagramom toka na slici 27.

Slika 27. Dijagram toka za dopremu robe

Izvor: Izradio autor

6. ZAKLJUČAK

Razvoj međunarodne trgovine, kroz porast potražnje za odgovarajućim prijevoznim kapacitetima utjecao je i na razvoj prijevozničke djelatnosti koja svojom ponudom treba zadovoljiti potražnju. Tijekom vremena nametnula se potreba za posebnom, specijaliziranom djelatnosti koja će tako naraslu ponudu i potražnju efikasno povezati, tj. koja će omogućiti da korisnici prijevoza pravodobno osiguraju odgovarajuće prijevozne kapacitete za prijevoz svojih roba, odnosno da prijevoznici osiguraju odgovarajući supstrat za popunjavanje svojih prijevoznih kapaciteta. Djelatnost čiji je ovo osnovni smisao i svrha naziva se špedicija

Do razvoja i definiranja pojma i aktivnosti špedicije, trgovac se osim trgovinom morao baviti prijevozom robe, te je morao voditi brigu o njezinom skladištenju i financijama u samom poslu, dok se nakon industrijske revolucije to promijenilo, te se sam proces podijelio na četiri dijela. Proizvođač se fokusirao na proizvodnju, trgovac na trgovinu, prijevoznik na prijevoz, a sam posao organizacije otpreme i dopreme robe spao je u ruke špeditera. Postoji više vrsta organizacija poslovanja špediterskih tvrtki. Tako se prema osnovnom obilježju poslovanja špedicije dijele na čiste i mješovite, gdje čiste špediterske tvrtke obavljaju samo špediterske poslove, a mješovite špediterske tvrtke se osim špediterskom djelatnošću bave i trgovinom, prijevozom i sličnim poslovima.

U svrhu edukacije studenata studija Logistike definirana je ponuda i oprema za laboratorij koji može služiti za usavršavanje procesa skladištenja. Na praktičnom primjeru detaljno je prikazan cijeli postupak dopreme robe. Za sami prijevoz robe potrebna je određena dokumentacija bez koje ne bi bilo moguće uspješno odrađivanje posla. Cjelokupni proces organizacije dopreme skladišnih prekrcajnih sredstava odvija se unutar članica EU, te je iz tog razloga proces organizacije i prikupljanja potrebne dokumentacije jednostavniji, u odnosu da se radilo o dopremi robe izvan zemalja članica EU, ili drugih kontinenata.

Prilikom organizacije prijevoza, kupac i proizvođač moraju dogovoriti uvjete prijevoza. Pod uvjetima prijevoza podrazumijevaju se pariteti isporuke, način prijevoza i vrsta prijevoznog sredstva, definiranje vrste prijevoza u ovom slučaju se radilo o međunarodnom kamionskom prijevozu. Dokumentacija koja je upotrijebljena

je opisana u petom poglavlju, a ona je obuhvaćena kroz, CMR, obračun i fakturu tereta i prijevoza, kao i listu pakiranja. Pariteti koji su upotrjebljeni su EXW, te FCA. Za realizaciju dopreme potrebne opreme zadužen je logistički operator. Logistički operator sam stvara svoju reputaciju ovisno o uspješnosti izvršavanja poslova koje mu nalaže njegov nalogodavac. Dakle, dobro obavljen posao logističkog operater ne samo da mu ostvaruje trenutnu dobit, već mu osigurava još poslova u budućnosti.

Organizacija dopreme potrebne opreme predstavlja izrazito zahtjevnu djelatnost, koja se svakim danom sve više unapređuje. Globalizacijom proizvodnje, a samim time ponude i potražnje, proces organizacije dopreme postao je sve zahtjevniji, te je većom potražnjom, proporcionalno povećana i potražnja, kao i potreba za špediterskom uslugom.

POPIS LITERATURE

Knjige:

1. Stanković R., Šafran M.: Tehnika špedicije, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb 2002.
2. Blacker T., Kersten W., Ringle C. M.: Innovative Methods in Logistics and Supply Chain Management, Berlin 2014.
3. Ivaković Č., Stanković R., Šafran M: Špedicija i logistički procesi, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb 2010.

Znanstveni i stručni članci:

Levinson M: Stimulating Trade and Transformations Worldwide, Washington, listopad 2006.

Ostali izvori:

1. Nastavni materijali: Darko Babić, Incoterms 2010, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb 2015.
2. Interni podaci MLAKAR VILIČARI d.o.o.

Internet:

1. <http://www.fas-logistika.hr/korisno.php> (pristupljeno stranici 12.08.2010.)
2. http://www.ihk-berlin.de/blob/bihk24/international/Incoterms_2010-data.pdf (pristupljeno stranici 12.08.2015.)
3. <http://www.fas-logistika.hr/korisno.php> (pristupljeno stranici 14.08.2015.)
4. <http://euro-ruta.com/pariteti/> (pristupljeno stranici lipanj 2016.)
5. <http://bs.scribd.com/doc/145736521/Operativni-poslovi/scribd> (pristupljeno stranici lipanj 2016.)
6. <http://mlakar-vilicari.hr/> (pristupljeno stranici rujan, 2017.)

POPIS SLIKA

Slika 1. FCR – Špediterska potvrda	5
Slika 2. Špediterska transportna potvrda	6
Slika 3. Teretnica za intermodalni prijevoz.....	7
Slika 4. Teretni list za multimodalni prijevoz.....	8
Slika 5. Grafički prikaz Incoterms pariteta.....	12
Slika 6. Dispozicija za uvoz.....	15
Slika 7. Ručni baterijski viličar s kranom ECJ 110/112.....	27
Slika 8. Prikaz manipuliranja s ručnim baterijskim viličarom s kranom	28
Slika 9. Regalni viličar ETV/ETM 214/216.....	29
Slika 10. Čeoni električni viličar	31
Slika 11. Čeoni plinski viličar.....	33
Slika 12. Prijedlog konačnog izgleda laboratorija	34
Slika 13. Upit za utovar robe na relaciji ILMENDROF-BESTOVJE	36
Slika 14. Nalog za utovar robe na relaciji ILMENDORF-BESTOVJE	36
Slika 15. Primka kalkulacija prvi uvoz.....	37
Slika 16. Račun za čeoni plinski viličar	38
Slika 17. Račun za čeoni elektronički viličar	38
Slika 18. CMR - ILMENDORF-BESTOVJE	39
Slika 19. Vozarina-cestovni ILMENDORF-BESTOVJE	40
Slika 20. Upit za utovar viličara na relaciji HAMBURG-BESTOVJE	42
Slika 21. Nalog za utovar na relaciji HAMBURG-BESTOVJE	42
Slika 22. Primka kalkulacija drugi uvoz	43
Slika 23. Račun za regalni viličar	44
Slika 24. Račun za ručni baterijski viličar s kranom	44
Slika 25. CMR za relaciju HAMBURG-BESTOVJE.....	45
Slika 26. Račun vozarina-cestovni Hamburg-Bestovje	46
Slika 27. Dijagram toka za dopremu robe.....	47

POPIS KRATICA

- ❖ **CFR** - (Cost and Freight) trošak i prevoznina
- ❖ **CIF** - (Cost, Insurance and Freight) trošak, vozarina i osiguranje
- ❖ **CIM** - (International Carriage of Goods by Rail) međunarodni željeznički prijevoz robe
- ❖ **CMR** - (Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road) Konvencija o ugovoru o međunarodnom prijevozu robe cestom
- ❖ **CPT** - (Carriage Paid to) troškovi plaćeni do
- ❖ **CIP** - (Carriage and Insurance Paid to) troškovi i osiguranje plaćeni do
- ❖ **DAT** - (Delivered at Terminal) dostavljeno na terminal
- ❖ **DAP** - (Delivered at Place) dostavljeno na naznačeno mjesto
- ❖ **DDP** - (Delivered Duty Paid) pokriveni troškovi transporta i rizik do carinjenja
- ❖ **EXW** - (Ex franco) franko tvornica
- ❖ **FAS** - (Free Alongside Ship) franko uz bok broda
- ❖ **FBL** - (Intermodal Transport Bill of Lading) teretnica za intermodalni prijevoz
- ❖ **FCA** - (Free carrier) franko prijevoznik
- ❖ **FCR** - (Forwarders Certificate of Receipt) špediterska potvrda
- ❖ **FCT** - (Forwarders Certificate of Transport) špediterska transportna potvrda
- ❖ **FFI** - (FIATA Forwarding Instructions) špediterske upute
- ❖ **FIATA** - (International Federation of Freight Forwarders Associations) Međunarodni savez špediterskih udruženja
- ❖ **FOB** - (Free on Board) ukrcano na brod
- ❖ **FWB** - (Non-negotiable Fiata Multimodal Transport Waybill) teretni list za multimodalni prijevoz
- ❖ **FWR** - (FIATA Warehouse Receipt) špediterska skladišna potvrda
- ❖ **SDT** - (Shippers Declaration for the Transport of Dangerous Goods) potvrda pošiljatelja o prijevozu opasne robe
- ❖ **SIC** - (Shippers Intermodal Weight Certification) potvrda pošiljatelja o težini tereta u intermodalnom prijevozu

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet prometnih znanosti
10000 Zagreb
Vukelićeva 4

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI I SUGLASNOST

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem kako je ovaj _____ završni rad
isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na
objavljenu literaturu što pokazuju korištene bilješke i bibliografija.
Izjavljujem kako nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, niti je prepisan iz
necitiranog rada, te nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava.
Izjavljujem također, kako nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj
visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.
Svojim potpisom potvrđujem i dajem suglasnost za javnu objavu _____ završnog rada
pod naslovom **Organizacija dopreme skladišnih prekrajnih sredstava**

na internetskim stranicama i repozitoriju Fakulteta prometnih znanosti, Digitalnom akademskom
repozitoriju (DAR) pri Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

U Zagrebu, 23.2.2018 _____

Student/ica:
Vidaković Luka

(potpis)